

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

2^E JAARGANG

WOENSDAG 9 MEI 1917

No. 71

INHOUD

	Blz.
BEURSNOTEERING VAN BUITENLANDSCHE EFFECTEN.....	341
Is de Onderlinge Verzekering-Maatschappij een Verzekeringsonderneming?.....	342
Het wetsontwerp inzake de Export-Centrale.....	344
Een Nederlandsche Huiden- en Lederbeurs.....	345
Productie en Prijsverloop van het Zilver in 1916.....	346
Het Agrarische Vraagstuk in Engeland.....	348
AANTEKENINGEN:	
Stoomvisscherijbedrijf te IJmuiden.....	348
Suriname.....	348
De nieuwe Engelsche Trade Bank.....	348
De buitenlandsche handel van Italië in 1916.....	349
REGERINGSMATREGELEN OP HANDELSGEBIED.....	349
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.....	350—359
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

WEEKBLAD ECONOMISCHE-STATISTISCHE BERICHTEN

Het secretariaat van het weekblad is gevestigd te Rotterdam, Pieter de Hoogweg 122, telefoon no. 3000. Bijdragen en mededeelingen, den inhoud betreffende, gelieve men te zenden aan het secretariaat.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland, f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richt men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

8 MEI 1917.

De geldmarkt was ook deze berichtswEEK tamelijk vast, vooral voor particulier disconto, daar in verband met de maandswisseling slechts weinig vraag naar wissels bestond.

Ook bij de inschrijving van schatkistpapier was dit van invloed, zoodat deze ditmaal niet zoo bevredigend is afgelopen en de regeering belangrijk hogere rente heeft moeten toestaan. Er werd in totaal slechts ingeschreven voor f 21.096.000. Hierbij dient men in aanmerking te nemen, dat de regeering in de laatste maanden reeds herhaaldelijk een beroep op de geldmarkt heeft gedaan, zoodat belangrijke bedragen er in zijn vastgelegd.

Toegewezen werden f 8.670.000 driemaandspromessen à f 993,55, f 3.870.000 zesmaandspromessen à f 983,21 en f 7.802.000 jaarsbiljetten à f 1006,80, gevende een netto rendement van respectievelijk 2½, 3½ en 4 pCt.

Particulier disconto, dat de eerste dagen nog circa 2½ pCt. noteerde, liep na het bekend worden der inschrijving direct sterk op, zoodat Zaterdag alleen voor dezelfde rente als van het regeeringspapier, zijnde 2½ pCt. kon afgedaan worden.

De prolongatie-rente was aanvankelijk eveneens vast op 3 pCt., later werd echter 2½ en 2½ pCt. genoteerd.

BEURSNOTEERING VAN BUITENLANDSCHE EFFECTEN.

Tot de vragen, die met het oog op den tijd na den vrede de aandacht eischen, behoort de toelating van buitenlandsche effecten tot de noteering ter beurze. Zoolang een buitenlandsch effect, dat hier wordt aangevoerd, niet officieel wordt genoteerd, bereikt het als regel slechts een beperkten kring van koopers. Eerst wanneer de opname in de prijscourant gelegenheden geeft het koersverloop te volgen en de officiële verhandeling ter beurze het uitzicht biedt zich desgewenscht weer van het fonds te kunnen ontdoen, kan een dergelijk effect ruimer plaatsing vinden. Die opname in de officiële noteering opent voor het fonds de brandkast van den belegger.

Het is te verwachten, dat na den oorlog een groot aanbod van buitenlandsche effecten, onder voordeelige voorwaarden voor de nemers, zal ontstaan. De vlottende oorlogskosten zullen moeten worden geregeld, de gelden voor herstellingen der aangebrachte schaden, voor aanvulling der voorraden worden gevonden, misschien zullen zelfs de kosten van nieuwe krijgstoerusting te land en ter zee moeten worden bestreden. Allerwegen, niet in het minst bij de neutralen, is groote vraag naar kapitaal te voorzien.

Ons land heeft thans een grooten goudvoorraad en bovendien aanzienlijke vorderingen op het buitenland voor gedurende den oorlog aan het buitenland geleverde goederen. Beide zullen na den vrede in de eerste plaats moeten dienen om de noodig geworden aanvulling onzer opgebruikte voorraden te voldoen. Het zal wel uitgesloten zijn, dat de thans strijdende landen bij machte zullen zijn hetgeen zij ons daarna schuldig zullen blijven, af te betalen. Dit is ook niet gewenscht, omdat het ons maar verder goud, dat wij niet behoeven, zou brengen. De wijze waarop onze restant vorderingen op het buitenland zullen worden vereffend, zal zijn die van leeningen op langen termijn. Op dezelfde wijze kan ook dat deel van het goud, dat wij niet voor buitenlandsch gebruik behoeven, aan het buitenland worden afgestaan.

Maar bij dezen afstand van belegging zoekend kapitaal aan het buitenland dient er op te worden gelet, dat de binnenlandsche behoefte aan kapitaal daardoor niet in het gedrang komt.

Die afstand van kapitaal aan het buitenland kan worden beheerscht door geschikte hanteering der toelating van buitenlandsche effecten tot den beurshandel, omdat buitenlandsche effecten hier alleen op

eenigszins groote schaal onder zullen kunnen worden gebracht, als zij in de prijscouranten der beurzen worden genoteerd.

Die toelating tot den officiëlen beurshandel berustte tot vóór den oorlog uitsluitend bij de beurshoudende Vereenigingen van Effectenhandelaren. Ter bescherming der nemers van fondsen hebben deze in Reglementen voor het opnemen van fondsen in de Prijscouranten verschillende eischen voor die opname gesteld.

Eischen van veiligheid en van openbaarheid.

Als eischen van veiligheid vorderen zij overlegging der stukken, waarop de uitgifte berust, en waaruit de formeele onaantastbaarheid van het fonds moet blijken.

Als eischen van openbaarheid vorderen zij een prospectus of bericht met zoodanige mededeelingen omtrent het fonds, dat het publiek, onder voorlichting zijner raadgevers en der financiëele pers, in staat zij de kansen van het fonds te beoordeelen.

Ook eischen van nuttigheid kunnen worden gesteld. Onze beurshoudsters deden dit niet. Met de vraag waartoe de gezochte kapitalen zouden dienen, lieten zij zich niet in.

Toch is dit punt van groot belang, vooral ten aanzien van buitenlandsche emissies.

Het nationaal vermogen van een volk moet in de eerste plaats aan bevordering van eigen welvaart worden dienstbaar gemaakt. Het is niet genoeg, dat een belegging is veilig en behoorlijk rendeerend; daarnaast moet worden gevraagd, of zij er ook toe medewerkt het land vooruit te brengen. Aan dit punt¹ is in ons land tot heden te weinig aandacht besteed.

Tot aan den huidigen wereldoorlog stond onze kapitaalmarkt onbelemmerd open voor ieder die kapitaal behoefde. Welke belangen dit kapitaal zou dienen, deed niets ter zake, mits maar de belegging voordeelig was. Eene in Zwitserland thuisbehoorende hypotheekbank kreeg gelden van onze kapitaalmarkt ten einde deze in Argentinië uit te zetten en daardoor de internationale betrekkingen van Zwitserland te bevorderen. Over de deutsche grens gelegen spinnerijen verschaffen zich het geld voor hare stichting of uitbreiding op de nederlandsche markt, die aldus den bloei der deutsche industrie bevorderde. De meest verschillende amerikaansche industriëele en spoorwegmaatschappijen plaatsten obligaties en aandelen bij den nederlandschen belegger, met wiens geld somtijds tegen vaderlandsche industrieën werd geconcurrereerd. Van de ongeveer 2050 fondsen, ter beurze te Amsterdam genoteerd, hooren er ongeveer 935 in het buitenland thuis.

Het stellen dier eischen van nuttigheid kan moeilijk door de Vereenigingen voor den Effectenhandel worden uitgeoefend. Dit toezicht op de aanwending van nederlandsch kapitaal behoort uit zijn aard bij een macht, die boven de belanghebbenden staat. Daarbij zal toch niet volgens bepaalde, vooraf vast te stellen algemeene regelen kunnen worden gehandeld, maar zal naar de telkens wisselende omstandigheden in eigen land en de verhoudingen met het buitenland te handelen zijn.

Daarom zal dit toezicht in handen van den Staat of zijn organen moeten komen. Deze zal hebben te beoordeelen of in de gewettigde behoeften aan kapitaal van het binnenland voldoende wordt voorzien, en naarmate dit het geval is, de sluisen, waardoor het kapitaal naar het buitenland kan afvloeien, meer of minder wijd kunnen openzetten.

Naast de behoeften van het eigen land kan daarbij ook op andere punten worden gelet. Die plaatsingen in het buitenland zullen de voorkeur verdienen, waartegenover voordeelen voor onzen exporthandel of industrie staan, of die onze handelsbetrekkingen of invloedssfeer bevorderen. Al treedt dit bij een klein land minder op den voorgrond, zoo zal de toelating van buitenlandsche leeningen tot den beurshandel een

factor kunnen zijn bij het bedingen van gunstige bepalingen bij handelstractaten.

Het belang eener buitenlandsche effectenportefeuille wordt hierbij niet voorbijgezien. Hoe groot het belang hiervan is voor betalingen aan het buitenland en voor den wisselkoers, kunnen de oorlogvoerende mogendheden getuigen. Ook wij zijn gewoon den aankoop van buitenlandsche effecten en de rente, die het buitenland ons dientengevolge schuldig is, te bezigen tot gelijkmaking onzer betalingsbalans. Belegging in het buitenland kan voorts zijn pionierswerk voor den handel, leiden tot nieuwe betrekkingen voor handel en industrie, tot versterking van nederlandschen invloed. Indien door die belegging zonder grooter risico een hoogere rente van het kapitaal kan worden gemaakt, verhoogt dit ook het inkomen, en dus de koopkracht of de besparing van ons volk. Het bezit van buitenlandsche fondsen naast binnenlandsche voorkomt eenzijdigheid der belegging, verdeelt haar risico. Bij uitsluitende bestemming onzer besparingen voor binnenlandsch gebruik, zoude overvloed van kapitaal tot lichtvaardige ondernemingen kunnen verleiden.

Dit alles maakt ook belegging in het buitenland, zoowel door nederlandsche ondernemingen, als door aankoop van buitenlandsche effecten, gewenscht.

Maar dit neemt niet weg, dat het ongewenscht zoude zijn na den oorlog ons nationaal vermogen zonder eenige beperking ter beschikking van den meestbiedende hier te lande of in het buitenland te stellen. Voordeelige aanbiedingen der dan de kapitaalmarkt bestormende staten zouden tot zoo grooten uitvoer van onze belegging zoekende gelden kunnen leiden. dat de binnenlandsche behoeften in het gedrang zouden komen.

Die uitvoer moet dus onder contrôle komen. Eerst moet aan de redelijke binnenlandsche kapitaalvraag kunnen worden voldaan; daarna zullen die buitenlandsche aanvragen, wier vervulling nederlandsche belangen dient, in aanmerking kunnen komen; ten slotte kunnen andere beleggingen in het buitenland, die zich als goede plaatsingen aanbevelen, worden toegelaten.

Die contrôle zal alleen kunnen geschieden door regeling van de toelating tot de beursnotering. Ondershandsche aanvoer van buitenlandsche effecten is niet te regelen, maar zal zonder notering geen grooten omvang nemen.

Alleen de Regeering of haar orgaan zullen in staat zijn de moeilijke taak dezer contrôle op zich te nemen, omdat daarbij telkens, naar gelang der omstandigheden van het oogenblik, door een boven alle belanghebbenden staande autoriteit, die zich alleen door de eischen van het algemeen belang laat leiden, zal moeten worden beslist.

Dat ook bij onze Regeering voornemens voor eene regeling dier contrôle in dien geest bestaan, valt af te leiden uit de uitlating van den Minister van Financiën in de Memorie van Antwoord aan de Eerste Kamer omtrent zijne begrooting voor 1917, dat hij het onverantwoordelijk zou achten, dat na afloop van den oorlogstoestand de Beurswet werd ingetrokken zonder plaats te maken voor eene wettelijke regeling, waarbij de Regeering de bevoegdheid behoudt ongewenschte notering en emissies van buitenlandsche fondsen tegen te gaan.

v. T. d. B.

IS DE ONDERLINGE VERZEKERINGMAATSCHAPPIJ EEN VERZEKERINGS-ONDERNEMING?

De heer Stork maakte bij de behandeling van de begrooting van Financiën in de Eerste Kamer, sprekende over de plannen van Minister Treub betreffende monopoliseering van het levens- en brandverzekeringsbedrijf, de opmerking, dat onderlinge verzekering toch diende te blijven toegelaten.¹⁾

¹⁾ Zie N. R. Ct. 27 April, Ochtendbl. A, Verslag Eerste Kamer.

Deze opmerking gaf aanleiding tot het stellen van de boven dit artikel geplaatste vraag, welke in de tegenwoordige omstandigheden onverwachts groot praktisch belang heeft verkregen, en die wij daarom zullen trachten in enkele woorden te beantwoorden.

Zonder ons te begeven in een omschrijving van het begrip onderneming, zullen wij voorop stellen, dat de zgn. onderlinge verzekeringmaatschappijen gewoonlijk ontstaan zijn, doordat één persoon of enkele personen, zich als regel met den naam van directeur latende bestempelen, het initiatief namen tot het zoeken van andere personen, die bereid waren onderling het risico tegen een zekere soort eventualiteit te dragen en aan hen tegen een zekere vergoeding de met deze aangelegenheid verbonden administratie op te dragen.

Betreft de eventualiteit schade, die kan worden aangebracht, dan heeft men te doen met een onderlinge schadeverzekering, is zij verbonden aan het leven van eenig persoon, dan met een onderlinge levensverzekering maatschappij.

Er zijn hier dus in den regel twee groepen personen. De eerste groep vormen de zgn. directeuren, de ondernemers wier doel met hun onderneming is, zooveel mogelijk administratieloon te genieten. Zij stellen zich daartoe onder opoffering van een deel van hun loon in verbinding met anderen, die onder den naam van agenten of correspondenten, tot taak hebben zooveel mogelijk gegadigden voor de tweede groep te vinden.

De tweede groep vormen de zgn. deelhebbers, die, stond elk op zichzelf, individueel zouden risico loopen.

Indien er dus sprake zou kunnen zijn van een verzekeringsbedrijf, zouden het de onderlinge deelhebbers moeten zijn, die het uitvoeren, immers het bedrijf door de directeuren uitgeoefend bestaat slechts uit het tegen een zekere vergoeding administreren van risico's door anderen geloopten. Zouden we dit willen qualificeeren, het zou niet anders kunnen dan als een loonbedrijf.

Dat bij een dergelijke overeenkomst een reglement gemaakt wordt, dat de verhouding tusschen beide groepen regelt, en dat er een derde groep personen kan worden aangewezen, die onder den naam van commissarissen in gemeen overleg een toezicht uitoefenen op de wijze, waarop de ondernemers, directeuren, hun bedrijf uitoefenen, zijn zaken, die in het karakter der onderneming geen wijziging brengen.

Evenmin wordt deze teweeggebracht door de wijze, waarop de deelhebbers wenschen de gevolgen van hun risico loopen onderling te regelen. Tweeërlei wegen staan hierbij toch open. Zij kunnen namelijk op het eind van het jaar hun bijdrage leveren, die variabel zal zijn, afhankelijk van de resultaten van dat jaar, of wel zij kunnen overeenkomen bij voorbaat vaste stortingen te doen onder den naam van „premies”, om daarna af te wachten wat de afloop van eenig jaar zal zijn. Een eventueel voordeelig resultaat zullen zij dan in den vorm van „winstuitkeering” kunnen terug ontvangen, een eventueel nadeelig saldo alsnog hebben te dekken.

Zien wij nu eerst de vraag onder de oogen of de gezamenlijke deelhebbers als zoodanig wellicht een verzekeringsbedrijf uitoefenen.

Indien één persoon, omdat dit hem wenschelijk toeschijnt, nalaat zich te verzekeren, staat hem niet anders te doen, dan op het eind van een jaar zich rekenschap te geven, welke gevolgen deze handwijze voor hem gehad heeft. Vindt dit optreden met betrekking tot één onderdeel van zijn bezit plaats, dan zal uit den aard der zaak de schade, uit dit niet verzekeren voortspruitende, op dit eene onderdeel komen te drukken. Vindt dit evenwel plaats ten opzichte van meerdere onderdeelen van zijn bezit, dan is het een volmaakt verstandige maatregel, de schade, door dit niet verzekeren ontstaan, te verdeelen over

de verschillende onderdeelen, ten opzichte waarvan het verzekeren is nagelaten, naar evenredigheid van elks waarde en elks gevarenskans.

Een stoomvaart maatschappij bijv., die in de tegenwoordige omstandigheden zeeschepen en lichters bezit en geen van beide verzekert, zal de totaal in eenig jaar haar vloot overkomen schade kunnen verdeelen over de verschillende typen naar gelang van hun waarde en de gevarenskans die voor elk bestond.

Indien nu een groep personen in gemeen overleg besluiten ditzelfde systeem onderling toe te passen, elk ten opzichte van zijn bezit, dan kan op volkomen gelijke wijze ieders aandeel in de schade worden vastgelegd. Het is daartoe slechts noodig aan een administrateur op te geven, welk het bezit is van elk, die in de combinatie wordt opgenomen.

Deze administrateur reikt daarna een acte van deelneming uit en bericht op het eind van het jaar hoe groot in verband met waarde en gevarenskans het aandeel voor iederen participant in de totale schade behoort.

Dit is wat zich voordoet, indien de onderlinge deelhebbers verkiezen individueel hun bijdrage te leveren op het eind van het jaar, afhankelijk van de resultaten van dat jaar.

Een ander persoon kan evenwel, ook omdat dit hem wenschelijk toeschijnt, den administratieven maatregel invoeren zoogenaamd eigen risico te loopen, d.i. een zoodanig bedrag van zijn ééne kas in een andere kas storten, als hij naar zijn meening zou moeten betalen voor 't geval hij zich verzekerde, en in geval van schade uit de laatste kas zooveel nemen, als hij meent dat een assuradeur in het onderhavige geval hem zou hebben uitbetaald. Een eventueel overschot kan dan in de eerste kas worden teruggestort, dan wel voor later worden bewaard. Hoogstens ontstaat daardoor een toestand, die wat het uiterlijk betreft den vorm van verzekerd zijn aanneemt, doch waaraan het wezenlijke der assurantie ontbreekt.

Hij kan dit systeem toepassen ten opzichte van één bezit, doch niets belet hem het eveneens te doen ten opzichte van meerdere bezittingen. Zijn beheer zal er dan vanzelf toe leiden op elk te laten drukken, wat hij als premie voor dat deel heeft vastgesteld. Aan de zoo ontstane kas zal hij weder ingeval van schade kunnen onttrekken, zooveel als hij meent dat een assuradeur hem zou hebben uitbetaald. Een eventueel overschot kan ook nu weder worden teruggestort, verdeeld naar evenredigheid van de oorspronkelijke stortingen, dan wel voor later bewaard.

Besluit ook nu weder een groep personen in gemeen overleg, ditzelfde systeem onderling, elk ten opzichte van zijn bezit, toe te passen, dan kan ieders voorloopige bijdrage in een gemeenschappelijke kas worden gestort, en ieders aandeel in het overschot of ieders tekort aan het eind van het jaar worden opgemaakt.

Dit en niet anders geschiedt als de onderlinge deelhebbers besluiten een „premie” te betalen.

Het blijkt dus, dat er ten opzichte van de onderlinge deelhebbers van een bedrijf in 't geheel geen sprake is, zij zijn toch niet anders dan een groep van eigen risico dragenden, die om utiliteitsredenen de administratie aan hun optreden verbonden aan een ander opdragen.

Beschouwt men dus zelfs de onderlinge maatschappij in haar ruimsten zin, dus als een lichaam bestaande uit twee groepen, de directeuren en de onderling verzekerden, met commissarissen als hen onderling verbindende schakel, dan blijkt de eenige bedrijfsvorm in en door dat lichaam uitgeoefend een loonbedrijf te zijn.

Maar ook al wilde men het optreden der onderling verzekerden als een bedrijf qualificeeren, waaraan voor die gelegenheid de onontbeerlijke factor winstbejag zou ontbreken, dan nog zou de combinatie directeuren—onderling verzekerden geen verzekeringsbedrijf uitoefenen, de onderlinge verzekering maat-

schappij geen verzekeringsonderneming zijn. Immers het verzekeringsbedrijf heeft, blijkens de wijze waarop het sedert onheuglijke jaren wordt uitgeoefend, steeds omvat de gelijktijdige uitoefening door één en dezelfde belanghebbende van beide onderdeelen, de administrering en het aanvaarden van het door een ander geloopte risico.

Het karakter van verzekeringsonderneming is dan ook aan de onderlinge maatschappij vreemd, ondanks den naam, dien zij in sommige gevallen heeft aangenomen.

Dat van dit standpunt bezien, de winsten uit het „verzekeringsbedrijf” een ander aspect verkrijgen dan zij bij oppervlakkige beschouwing vertoonen, ligt voor de hand.

De zoogenaamde winst bij de onderlinge verzekeringsmaatschappijen blijkt toch reeds te bestaan uit een voordeelig saldo door eigen risico verkregen en rente van beleggingen, uit onverdeelde overschotten ontstaan. Beide hebben met den bedrijfswinst, dien Minister Treub aan den Staat wil brengen, niets uitstaande. Het zijn bedragen, die het eigendom zijn der gezamenlijke deelhebbers en voorzover zij niet aan de eigenaars worden gerestitueerd, door dezen uit vrijen wil in het bedrijf worden gelaten. De winst uit het loonbedrijf der directeuren wordt gewoonlijk niet gepubliceerd, en al werd zij het, zij zou niet ter zake doen.

Dat met deze omstandigheden bij de samenstelling der statistieken niet steeds rekening gehouden is, blijkt uit de Jaarcijfers 1915 ¹⁾, waar zij onder de winst der verzekeringsbedrijven is opgenomen.

Bij de praktische uitvoering der onderlinge verzekering heeft zich evenwel een omstandigheid voorgedaan, die tot het in 't leven roepen van een tweede instelling heeft aanleiding gegeven. Er waren toch van den aanvang af steeds een aantal personen, die wel wilden deelnemen, mits zij een vaste premie konden betalen, die hen zou ontslaan van hun aansprakelijkheid tot aanzuivering van tekorten, doch hen daardoor tevens van hun recht op een aandeel in het overschot beroofde. Er ontstond daardoor de behoefte aan een nieuw instituut, dat zich zou belasten met het overnemen van de verplichting op deze onderlinge deelnemers rustende; natuurlijk tegen vergoeding.

In deze behoefte werd voorzien, doordat de directeuren in privé zich met deze functie belastten, of een afzonderlijke naamlooze vennootschap daartoe werd opgericht. Deze voldeed dan administratieloon aan de directeuren der onderlinge maatschappij, betaalde voor rekening der premie betalende onderlinge deelhebbers den collectief van hen te heffen omslag en genoot daartegenover de betaalde premies. De onderlinge deelhebbers kochten dus op die wijze hun verplichtingen af; de vennootschap stelde zich in hun plaats garant tegenover de onderlinge maatschappij.

Deze is de toestand zooals hij zich in het brandverzekeringsbedrijf bij de grootste ondernemingen van dien aard heeft ontwikkeld.

Deze vennootschappen, ook al namen zij veelal den naam van verzekeringsmaatschappij aan, oefenen echter, indien zij niet anders doen dan het hierboven omschrevene al evenmin het verzekeringsbedrijf uit; zij verrichten geen enkele daad, die den verzekeraar typeert en zijn dan ook niet als verzekeringsondernemingen te beschouwen. Zij hebben toch een zuiver passieve functie, kennen zelfstandig geen schaden, betalen slechts, wat van haar door de onderlinge maatschappijen als haar aandeel in den door deze te heffen omslag wordt verlangd. Deze stellen haar dan

¹⁾ Dit is niet de eenige grief, die tegen de in de Jaarcijfers opgenomen berekeningen kan worden ingebracht. Ik stel mij voor de juistheid dezer berekeningen, speciaal wat betreft de winst der Nederlandsche Levensverzekeringsmaatschappijen, in enkele volgende artikelen nader onder de oogen te zien.

ook, wat haar bijdragen in de gezamenlijk te dragen schade betreft, op één lijn met de individueele onderlinge deelnemers en berichten haar evenals aan dezen na afloop van elk boekjaar, hoeveel zij dientengevolge hebben te voldoen.

Ook naar buiten verrichten zij geen enkele handeling, die aan het optreden van een verzekeraar doet denken; zij sluiten geen contracten af, geven geen polissen uit, hebben geen agenten. Zij vormen zuiver passieve instituten, die ontvangen en betalen, wat haar opgedragen wordt te ontvangen en te betalen.

De meeste overeenkomst vertoonen zij nog met hverzekering-maatschappijen, doch missen de voor deze kenmerkende eigenschap, dat degeen van wie zij ontvangen en degeen aan wie zij betalen, één en dezelfde verzekering-maatschappij is. Zij ontvangen toch de premies van elken premiebetaler individueel en betalen voor hen collectief de bijdragen aan de onderlinge maatschappijen.

De boven dit artikel gestelde vraag meenen wij dan ook op grond van de uiteengezette functies en verhoudingen ontkennend te moeten beantwoorden, ja zelfs nog een stap verder te kunnen gaan en zeggen dat *op grond van de door haar verrichte handelingen en de bij haar bestaande verhoudingen noch de onderlinge verzekering-maatschappij, noch de somtijds aan haar verwante naamlooze vennootschap, mits de laatste zich bepaalt tot den boven aangegeven werkkring, een verzekeringsonderneming is.*

Bezien wij in dit licht het feit, dat de Minister, wien deze verhoudingen niet onbekend zullen zijn, de opmerking van den heer Stork onbeantwoord liet, dan achten wij ons gerechtigd daaruit de gevolgtrekking te maken, dat hij de vrijlating van het onderlinge bedrijf met de bijbehorende naamlooze vennootschappen als vanzelfsprekend beschouwde.

Verbod toch van onderlinge verzekering zou neerkomen op het verbod van collectief niet verzekeren of collectief eigen risico loopen, een recht, dat den Nederlandschen staatsburger zelfs bij de Ongevallenwet 1901, waar het om hogere belangen ging dan een mogelijk gewin voor de schatkist, nadrukkelijk werd gegarandeerd. J. G. DE JONGH.

HET WETSONTWERP INZAKE DE EXPORT-CENTRALE.

Het vorig nummer bevatte een overzicht van het in de Eerste Kamer gehouden debat inzake de te stichten export-centrale, aan het slot waarvan, gelijk den lezers bekend is, de Kamer zich bij wege eener motie met algemeene stemmen uitsprak voor regeling bij de wet.

Thans is onder datum van 5 Mei een wetsontwerp te dezer zake ingediend. Het bestaat uit één artikel, dat de regeering volmacht geeft ingeval van oorlog of oorlogsgevaar alsmede zoolang de daardoor veroorzaakte bijzondere omstandigheden blijven voortbestaan, maatregelen te nemen ter centralisatie van de leiding van het goederenverkeer met het buitenland, ten einde:

a. er voor te zorgen, dat de uitvoer wordt geregeld in verband met de eischen van het oogenblik en in verband daarmede de invoer van hier te lande benodigde goederen wordt bevorderd;

b. wanneer in het buitenland voor de overeenkomstig a. uit te voeren artikelen hogere prijzen mochten zijn te bedingen dan bij verkoop dezer artikelen voor binnenlandsch verbruik, aan den uitvoer van zoodanige artikelen voorwaarden te verbinden van geldelijken of anderen aard.

Voorts wordt de regeering gemachtigd voor ten hoogste f 20 miljoen deel te nemen in het aandeelkapitaal eener zoo noodig op te richten bank of de Nederlandsche Bank te vrijwaren voor mogelijk verlies uit discontingering of beleening in verband met dezen export.

Een bespreking ligt thans niet in de bedoeling,

zoodat, wij de vraag in het midden laten, of met deze enkele bepaling, die voor de te treffen organisatie blanco volmacht geeft en als zoodanig in sterke mate overeenkomst vertoont met de noodwetten uit de eerste Augustusdagen van 1914, aan de bedoeling der Eerste Kamer, „dat het in het leven roepen van het centrale lichaam, indien noodig geacht, behoort te geschieden door een speciale wet”, is voldaan. Geeft de wet noch voor de te treffen organisatie, noch voor de toe te kennen bevoegdheden eenig uitsluitel, ook de toelichting, hoe overtuigend in hare uiteenzetting van de redenen, die in beginsel centralisatie van het goederenverkeer met het buitenland gewenscht maken, laat op de punten, waaromtrent men in de eerste plaats klaarheid zou wenschen, den lezer in het onzekere, zoo niet geheel onwetend.

Wat de toe te kennen bevoegdheden en in het algemeen de positie betreft, die de centrale ten opzichte van den export zal innemen, wordt medegedeeld, dat in het vervolg de uitvoerconsenten „door haar handen moeten gaan”. Met alles, wat onze exportindustrie doet om haar producten in het buitenland te plaatsen, de onderhandeling die zij door middel harer vertegenwoordigers of agenten voert, zal zij zich niet inlaten. Pas als tot, feitelijk uitvoer wordt overgegaan, zal zij „optreden”. De uitvoercentrale — dus toch zij zelve? — „zal alsdan consent moeten geven en ter wille van de eenvoudigheid der controle waarschijnlijk zelfs het goed op haar naam moeten nemen, maar zij zal slechts dan verder gaan dan bloot formeel haar tusschenkomst verleen, wanneer blijkt, dat de verkoop naar het buitenland geschiedt tegen hogere prijzen dan in het binnenland zouden zijn te bedingen en dat met zulk een uitvoer zóó groote winsten worden behaald, dat het onbillijk zou zijn die niet ook — evenals thans reeds geschiedt bij den export van verschillende land- en tuinbouwproducten — voor een deel te doen strekken tot vermindering der kosten van de in het algemeen belang van regeeringswege ter hand genomen distributie van levensmiddelen en huishoudelijke artikelen.” Een nadere omschrijving der bevoegdheden, welke in verband met deze taak aan de centrale zullen moeten toekomen en welke de regering zich naar men mag aannemen op grond van de algemeene bewoordingen der wet gerechtigd acht aan de op te richten zuiver privaatrechtelijke instelling te verleen, ontbreekt.

Wat den import betreft, mogen uit de Handelingen der Eerste Kamer de volgende woorden van minister Posthuma worden aangehaald: „De vraag van den geachten afgevaardigde, welk gebied de naamloze vennootschap zal bestrijken, is reeds door mij beantwoord, dat is het geheele gebied van import en export...” De heer Stork: „Dat is dus alles!” De Minister: „Dat is alles.” In de memorie van toelichting lezen wij thans echter: „De eerstondergeteekende — minister Posthuma — heeft duidelijk willen maken, dat de export-centrale zich met die (ingevoerde) producten evengoed zal bemoeien als met de voortbrengselen van onzen eigen landbouw en onze eigen nijverheid, in dezen zin, dat zij, voor zoover zij weder worden uitgevoerd, ook door de handen dezer instelling zullen moeten gaan.” Dus: géén bemoeienis met den import als zoodanig? Doch slechts „degelijke samenwerking” met de N.O.T.? Hoe zal dan echter de centrale, die slechts de eene helft van het verkeer met het buitenland beheerscht, den gewenschten ruilhandel kunnen drijven?

Wat de organisatie betreft wordt enkel het beginsel gesteld, dat tot oprichting eener vennootschap zal worden overgegaan, welker inrichting en beheer zullen worden geregeld door vertegenwoordigers van landbouw, nijverheid en handel, terwijl daarnaast tegen bevoorrechtiging en willekeur door een strenge controle van staatswege zal worden gewaakt.

Verdere mededeelingen omtrent het lichaam, dat een tot dusver in ons staatsleven ongekende macht zal bezitten, naar eigen inzicht belastingen zal mogen

heffen en zich op handelspolitiek gebied tot beslissingen van ongemeene draagwijdte gemachtigd zal kunnen rekenen, ontbreken. Is het wonder, dat reeds dadelijk in den lande stemmen zijn opgegaan, vragende naar meer licht?

Wij mogen van de gelegenheid gebruik maken hier een onjuistheid in het artikel in het vorige nummer, waarop een vriendelijke hand ons wijst, te rectificeren. Wij schreven, dat uit de mededeelingen van den Minister in de Eerste Kamer bleek, dat het bekende uitvoerverbod van tabak niet met de ontworpen regeling samenhangt. Blijkens de Handelingen is dit echter wel het geval. Wel stond in de eerste plaats de bestrijding van de werkloosheid in de sigarenmakers-industrie op den voorgrond, „maar daarnaast moest men, nu de concentratie in het verschiet was en daaronder zouden vallen alle mogelijke producten, niet beginnen met de deur open te houden, maar moest die deur dicht”.

EEN NEDERLANDSCHE HUIDEN- EN LEDEBEURS.

Reeds eerder heeft het noodlot der geschiedenis ons land nieuwe takken van handel verschaft door een val van Antwerpen. Ook thans weer hebben dergelijke verschuivingen plaats gevonden en zoo met name voor den handel in La Plata-huiden. Wij hebben hier tijdens den oorlog de vestiging van enkele Antwerpsche wereldfirma's in deze branche gezien, wier bedrijf in de stad van herkomst door de omstandigheden stil gelegd was, wij noemen Grisar & Co., A. Constant Ficq, welk laatste huis in nauwe verbinding staat met andere belangrijke Belgische import-huizen, die wij vermoedelijk ook in afzienbaren tijd te Rotterdam zullen kunnen begroeten. Het is te verwachten, dat deze vestiging van blijvenden aard zal zijn, de relaties met het Deutsche achterland zullen zich van Nederland uit vermoedelijk sneller en beter aanknoopen dan voor een weder oplevenden huidenhandel in België het geval kan zijn. Voor onze looiers was de Antwerpsche Huidenmarkt van groote beteekenis, daar toch deden zij wekelijks hunne inkoop van La Plata-huiden, het belangrijkste artikel voor hunne industrie. Sedert den oorlog moesten deze transacties bij hier gevestigde firma's plaats vinden. Men voelt, dat het tijdstip aangewezen was den kiemenden handel te organiseren, om den rechtstreekschen aanvoer van Amerikaansche huiden voor Nederland te behouden. In Rotterdam is nu daartoe het initiatief genomen en, men hoopt aldaar tot de vestiging van een huiden- en lederbeurs te komen. Het maakt den indruk, dat voor deze plaats inderdaad veel voorhanden is, wat aan het denkbeeld toekomst kan verzekeren. Een wijde kring van geïnteresseerden is nu hier aanwezig, door de vestiging der Belgische firma's, terwijl ook verscheidene der groote huizen uit Chicago, zoals Swift and Company, Nelson Mooris & Cy., zoo ook Armour & Company en Liebig, welke alle ook zeer veel omzetten in Zuid-Amerikaansche huiden, reeds kantoren te Rotterdam hebben. Weliswaar moet men niet buiten beschouwing laten, dat een uitmuntende verbinding bestaat van het herkomstland der La Plata-huiden met Amsterdam door de vaarten der Hollandsche Lloyd.

De dagbladen hebben ons het verslag gebracht van de vergadering van belanghebbenden bij den handel en de nijverheid in huiden en leder, om, aangemoedigd door de La Plata-markt, die zich ontwikkeld heeft, nu tot een algemeene codificering der condities te komen, waarnaar een geregelde beurs voor huiden en leder gehouden kan worden. Men weet, dat de heer W. H. Croockewit, lid van de Rotterdamsche Kamer van Koophandel, op instigatie van den heer L. J. van Gijn, directeur van het distributiebureau van huiden en looistoffen te 's-Gravenhage, onder de auspiciën van voornoemde kamer, het ini-

tatief nam voor deze bijeenkomst. Wij willen niet nalaten ook hier de belangrijkste passages uit de rede van den heer Croockewit over te nemen.

„Thans,” zeide de spreker, „een enkel woord om u mede te deelen hoe het plan, dat wij u wenschen voor te leggen, tot ontwikkeling kwam.

„De heeren A. Constant Fiqq en Grisar & Co. wendden zich het eerst tot den heer Van Gijn, teneinde door zijne bemiddeling een organisatie der nieuw te Rotterdam gevestigde La Plata-markt te verkrijgen. Zijn wensch, door mij aan den voorzitter onzer Kamer overgebracht, vond bij hem warme sympathie.

„Bij onderlinge bespreking der eerste plannen kwam het ons gewenscht voor de organisatie niet te bepalen uitsluitend tot de La Plata-markt maar deze uit te breiden tot den geheelen handel en de geheele industrie van huiden, leder, vellen, bontvellen, looistoffen etc. en dus eene organisatie in het leven te roepen, zooals de zoo algemeen gunstig bekende en met zoo gunstig resultaat, althans vóór den oorlog werkende Bourse aux Cuirs de Bruxelles, wier condities en arbitrage-regeling over geheel België en Noord-Frankrijk burgerrecht verkregen en zelfs op de groote Antwerpsche Huidenmarkt algemeen geaccepteerd werden.

„Evenals de Bourse aux Cuirs de Bruxelles zich ook de belangen der industrie tot de hare heeft gemaakt, zoo stellen wij ons voor de Nederlandsche Huiden- en Lederbeurs op de meest uitgebreide wijze ten dienste der industrie te stellen.

„Wij hopen, dat onze voorstellen uwe goedkeuring zullen mogen wegdragen en dat deze vergadering zal willen besluiten tot oprichting der Vereeniging de Nederlandsche Huiden- en Lederbeurs, gevestigd te Rotterdam.”

Het bleek ter vergadering, dat de belanghebbenden uit Amsterdam nog niet in ieder opzicht met de Rotterdamsche voorstellen wenschten mede te gaan. Wij zullen hier de discussies, die zich in de bijeenkomst ontsponnen, buiten beschouwing laten en willen ook geen oordeel hebben over de wenschen, die over en weer werden uitgesproken; haar wij van alleszins competente personen vernemen, mag men vertrouwen, dat het tot een gunstig vergelijk tusschen Amsterdamsche en Rotterdamsche betrokkenen zal komen. Het is een eisch, dat allen hiertoe in ruime mate geneigd zijn concessies te doen, eendrachtelijke samenwerking van den geheelen kring van handel en industrie in de huiden- en leder-branche zal noodig zijn om het gewonnene te behouden en dienstbaar te maken; voor versnippering zou ons land natuurlijk geen plaats bieden. De behandeling van de ontwerp-statuten en reglementen, welke de commissie Croockewit c.s. had opgesteld, is uitgesteld tot een volgende vergadering, intusschen zal voornoemde commissie overleg plegen met de commissie uit de Amsterdamsche belanghebbenden. Gelijk uit de rede van den heer Croockewit bleek, hebben de condities en arbitrage-regeling der Bourse aux Cuirs de Bruxelles ten voorbeeld gestrekt. Dit was zeer zeker aangewezen waar, gelijk gezegd, onze looiers gewend waren naar deze condities zich te Antwerpen in te dekken. Het voorbeeld te Brussel gegeven beveelt zich ongetwijfeld voor nadere studie aan. De organisatie zooals zij daar voor den oorlog werkte interesseerde zich ook voor verstrekking vakbelangen der looi- en schoen-industrie, als regeling van vakonderwijs enz.

PRODUCTIE EN PRIJSVERLOOP VAN HET ZILVER IN 1916.

Wanneer het zilver in dezen oorlog nauwelijks minder dan het goud de aandacht trekt, dan is zulks in hoofdzaak wegens het merkwaardig prijsverloop, dat het metaal in de nu welhaast drie jaren van den wereldkrijg heeft te aanschouwen gegeven.

Over de productie kan met enkele cijfers, toegelicht door het hierbij afgedrukt diagram, worden vol-

staan. Evenals de vorige maal zijn de cijfers ontleend aan the Statist. De hoeveelheden zijn evenwel van ounces in kilogrammen omgerekend. Ook bij het zilver bestaan tusschen deze gegevens, die van den Amerikaanschen Director of the Mint en die van den Chronicle afwijkingen, die intusschen voor vroegere jaren over het geheel vrijwel verwaarloosd kunnen worden. Voor de oorlogsjaren 1914, 1915 en 1916 komen de Statist en de Amerikaansche muntdirecteur, hoezeer uiteraard de cijfers voor een deel op schattingen berusten, tot een vrij eensluidend resultaat. De Chronicle daarentegen is beduidend pessimistischer, met name wat betreft de Mexicaansche productie. De toekomst zal hebben uit te wijzen, wie in dezen juist heeft gezien.

De wereldproductie van zilver, welke omstreeks 1850 de 700.000 K.G. nauwelijks overtrof, waarvan meer dan 450.000 K.G. uit Mexico, steeg sedertdien geleidelijk, tot in het jaar 1893 de 5 miljoen K.G. overschreden werd. Eerst was het de ontdekking der zilverbijlen in de Vereenigde Staten, die al spoedig, omstreeks 1872, van dit land de voornaamste zilverproducent maakten, terwijl tegelijkertijd de zilverproductie van Peru en Bolivia niet onbelangrijk steeg. In de tweede helft der tachtiger jaren waren het voornamelijk de hernieuwde stijging in de Mexicaansche productie, de ontdekking der zilverbijlen in Australië en de vooruitgang in de techniek, waardoor, met name in Duitschland, veel, van elders ingevoerd, tot dusver als onbruikbaar beschouwd erts, met succes versmolten werd, die de productie, tegen het ongunstige prijsverloop in, deden toenemen. In 1905 trad een nieuwe stijging in, hoofdzakelijk doordat Canada zich als nieuw productieland van beteekenis bij de oude kwam voegen. In cijfers:

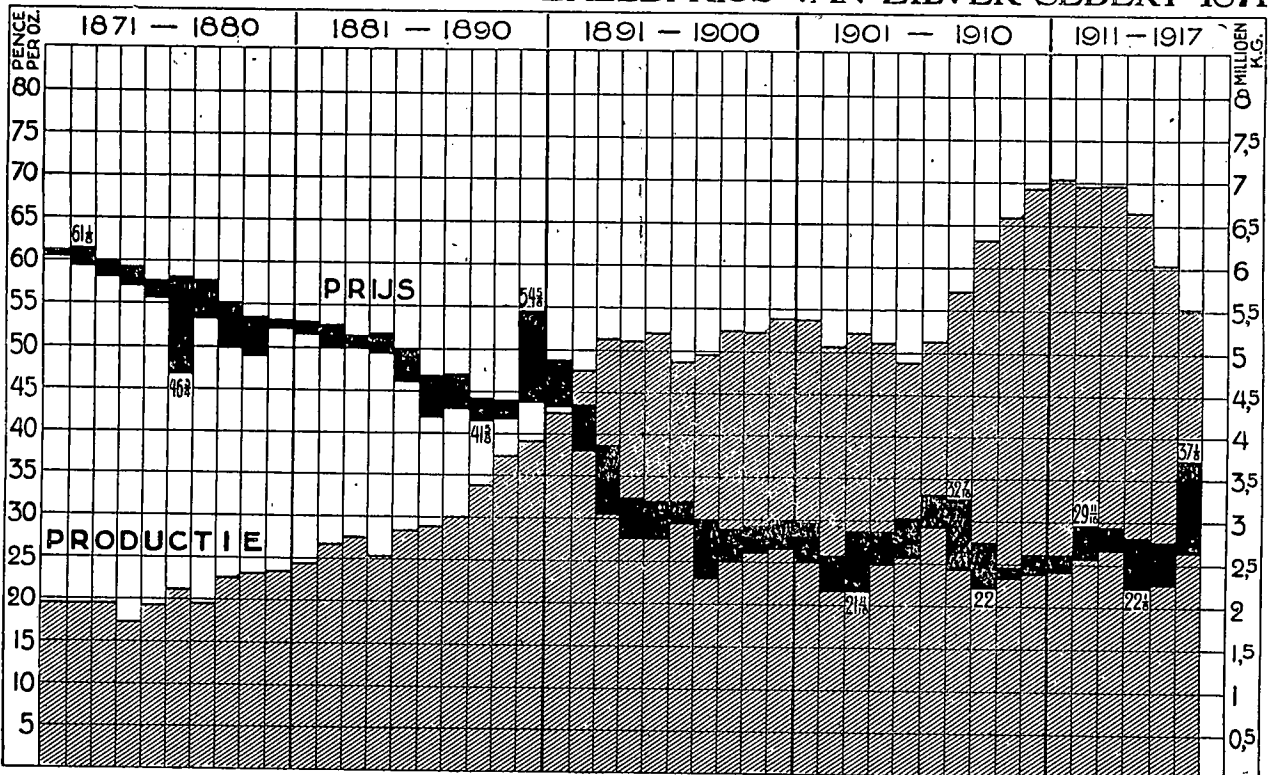
	K.G.	K.G.	K.G.		
1871..	1.969.000	1887..	3.008.000	1902..	5.064.000
1872..	1.969.000	1888..	3.384.000	1903..	5.216.000
1873..	1.969.000	1889..	3.739.000	1904..	5.110.000
1874..	1.720.000	1890..	3.922.000	1905..	4.893.000
1875..	1.938.000	1891..	4.267.000	1906..	5.132.000
1876..	2.106.000	1892..	4.762.000	1907..	5.729.000
1877..	1.950.000	1893..	5.148.000	1908..	6.320.000
1878..	2.283.000	1894..	5.120.000	1909..	6.597.000
1879..	2.314.000	1895..	5.210.000	1910..	6.933.000
1880..	2.327.000	1896..	4.886.000	1911..	7.036.000
1881..	2.457.000	1897..	4.989.000	1912..	6.977.000
1882..	2.690.000	1898..	5.256.000	1913..	6.983.000
1883..	2.774.000	1899..	5.235.000	1914..	6.644.000
1884..	2.538.000	1900..	5.400.000	1915..	6.031.000
1885..	2.849.000	1901..	5.381.000	1916..	5.518.000
1886..	2.902.000				

Over de voornaamste productielanden verdeeld, geven de drie laatste jaren het volgende beeld:

	1916	1915	1914
	K.G.	K.G.	K.G.
Vereenigde Staten	2.266.000	2.329.000	2.253.000
Canada	780.000	810.000	849.000
Mexico.....	1.250.000	1.866.000	2.199.000
Australië.....	280.000	188.000	170.000
Europa	124.000	124.000	498.000
Azië en Japan	198.000	155.000	168.000
Afrika.....	30.000	30.000	30.000
Zuid- en Centr. Amerika	590.000	529.000	477.000
	5.518.000	6.031.000	6.644.000

Gelijk blijkt is het lagere cijfer voor 1916 uitsluitend gevolg van de zeer veel lagere schatting van de Mexicaansche productie. De daling van 1914 op 1915 heeft ten deele dezelfde oorzaak, doch is voor een ander deel gevolg van de zeer veel lagere productie van Europa, welke samenhang met het feit, dat met den oorlog de toevoer van vreemde erts naar Duitschland werd stopgezet. De overzeesche landen moesten toen trachten zelf in de verwerking te voorzien. Het vraagstuk had vooral beteekenis voor Australië, waar in de bekende Broken Hill-mijnen het zilver voor een groot deel tezamen met zink en lood in ertsvorm voorkomt. De groote behoefte aan zink leidde er toe, dat, gelijk in nummer 34 van dit

DE WERELDPRODUCTIE EN WERELDPRIJS VAN ZILVER SEDERT 1871

DE PRIJZEN ZIJN DIE VAN DE LONDENSCH E ZILVERMARKT IN PENCE PER OUNCE. 1 OUNCE = 31,1035 GRAM

blad — 23 Augustus 1916 — werd uiteengezet, de verwerking in Australië zelf met kracht werd aangevat, hetgeen, zooals uit bovenstaande cijfers blijkt, ook in de zilverproductie tot uitdrukking komt.

* * *

Wat den zilverprijs betreft, is een uitvoeriger terugblik wenschelijk. Gelijk bekend, is na 1870 de groote prijsdaling van het zilver, dat, dank zij Frankrijk's dubbelen standaard, gedurende het voorafgaande deel van de 19e eeuw, in vrijwel vaste waardeverhouding tot het goud had gestaan, begonnen. Een daling, die gelijk uit de graphische voorstelling blijkt, niet zonder schokken is gegaan en eerst in den loop der 90er jaren tot staan kwam. In het prijsverloop kan men duidelijk den invloed der voornaamste gebeurtenissen op het gebied van het zilver terugvinden. Wij noemen er enkele:

1873: Zilverontmuntung in Duitsland, uitgevoerd in 1876.

1878: Beëindiging der zilveeraanmuntung in de Latijnsche muntunie. Bland Act in de V. S.: de treasury zal maandelijks tusschen \$ 2 en 4 millioen aan zilver aankopen en aanmunten.

1890: Sherman Act in de V. S.: verhooging der aan te koopen hoeveelheid tot 4.500.000 oz. per maand.

1893: Sluiting der Britsch-Indische munt. Intrekking der Sherman Act en beëindiging der zilveeraan-
kopen door de regeering der V. S.

1905: Sluiting van de Mexicaansche munt.

De oorlog leidde aanvankelijk tot een prijsdaling. Bij het uitbreken van den krijg stond de prijs op 27½ d., in November 1914 was zij gedaald tot 22½ d., op welk niveau zij gebleven is tot Februari 1915. Daarna begon een geregelde stijging tot in Mei 1916 een prijs van 37½ d. werd bereikt. Juli bracht een terugval tot 28½, doch aan het einde van 1916 schommelde de prijs weder tusschen 36 en 37 d.

De oorzaken van dit merkwaardige prijsverloop, in het afgelopen jaar meer dan eens in deze kolommen besproken, zijn in korte woorden de volgende: In de eerste plaats heeft zich alom het verschijnsel voorgedaan, dat tengevolge van den oorlog de behoefte aan klein ruilmiddel, zoo goed als aan groot, toenam. De stijging der prijzen en de toeneming van het contante

verkeer hebben hiertoe medegewerkt zoo goed als de onttrekking aan de circulatie door angstige houders. Het gevolg is dan ook geweest, dat na de eerste periode van aarzeling vrijwel alle landen, die access hadden tot de wereldmarkt, tot aankoop en nieuwe aanmuntung overgingen. Toen het noodig bleek deze aanmuntung voort te zetten en de productie daarentegen afnam, kon prijsstijging niet uitblijven. De stijging accentueerde zich toen in het begin van 1916 bleek, dat ook Britsch-Indië, in gewone tijden toch reeds een van de grootste afnemers van zilver, zijn behoefte in deze tijden nog belangrijk zag toenemen en ter aanvulling van de geslonken regeeringsvoorraden er ten slotte zelfs toe was overgegaan van China, dat tegen de geldende prijzen gaarne een deel van zijn voorraad afstond, een bedrag van £ 350.000 over te nemen. De stijgende vraag van Britsch-Indië'sche zijde is hoofdzakelijk te verklaren uit de groote behoefte aan rupees voor de expeditielegers, tengevolge waarvan deze muntsoort in Mesopotamië, Oost-Afrika en Egypte een regelmatige factor werd in het betalingsverkeer en in beide laatstgenoemde landen zelfs tot wettig betaalmiddel werd verklaard. Bij dit alles kwam nog, dat in het begin van Mei in Mexico, dat toch reeds door de heerschende troebelen als productieland sterk in betekenis was gedaald, een uitvoerverbod van zilver — niet evenwel van zilvererts — werd in het leven geroepen, waarvan de oorzaak moest worden gezocht in het feit, dat bij den slechten stand der wisselkoersen de prijsstijging van het zilver de metaalwaarde van den Mexicaanschen dollar tot boven zijn muntwaarde had doen stijgen. Het kan geen verwondering baren, dat onder al deze gebeurtenissen de speculatie, vooral in Indië, zich in hooge mate van het artikel meester maakte. Messrs. Samuel Montague & Cy. zien in hun annual bullion letter dan ook de oorzaak van den prijsval in Juli in hoofdzaak in de ontwikkeling van speculatieve posities. Nadien ging de prijs echter weder regelmatig omhoog, vooral toen China in November j.l. voor eigen behoefte wederom tot den aankoop van zilver overging. Het jaar 1916 sloot mitsdien om en bij het hoogste punt, op welk punt de prijs zich sindsdien in 1917 met eenige schommelingen van geringe omvang heeft kunnen handhaven.

HET AGRARISCHE VRAAGSTUK IN ENGLAND.

In het nummer van 25 April l.l. werd onder bovenstaanden titel een overzicht gegeven van de verstrekkende maatregelen, door de Engelsche regeering voorgesteld, ten einde zoo spoedig mogelijk te geraken tot een belangrijke uitbreiding van den Engelschen graan- in de eerste plaats tarwebouw. De lezer zal zich herinneren, hoe de voorstellen, die met het oog op hun mogelijke werking nog in dit jaar, reeds in Februari door Lloyd George in het Lagerhuis werden uiteengezet en die spoedig daarna in den vorm van een wetsontwerp aan het parlement werden voorgelegd, in de eerste plaats neerkwamen op garantie van een minimum-prijs voor tarwe en haver, het hoogst in 1917 en vervolgens afdalend tot 1922, met welk jaar de garantie vervallen zou. Daarnevens stond een minimum-loon voor landarbeiders en aan den anderen kant een verbod tot verhooging van de pacht. Het wetsontwerp is thans met grooten spoed behandeld en na een uitvoerig debat in het Lagerhuis op 25 en 26 April l.l. met overgrooten meerderheid, 288 tegen 27 stemmen, aangenomen.

Het groote belang der zaak geeft ons aanleiding nog met een enkel woord op het vraagstuk in te gaan, ook omdat in het Lagerhuis enkele beschouwingen zijn gevoerd, die vermelding verdienen.

Uit verschillende redevoeringen bleek, dat men uiterst sceptisch was over de mogelijkheid den maatregel in 1922 te doen eindigen. Moet — zoo vroeg men — dan ook aan het minimum-loon een einde komen? Is men eenmaal op dezen kunstmatigen weg, dan is het uiterst moeilijk hem weder te verlaten. Hoe beter resultaat, de maatregel oplevert, hoe talrijker het aantal nieuwe bedrijven zal zijn, dat slechts in den prijs-steun van overheidswege bestaansmogelijkheid vindt. Van de zeer groote beteekenis van den stap, dien men stond te doen, n.l. wellicht te leiden tot een volslagen verandering in de agrarische en diensgevolge misschien in de handelspolitiek van het land, bleken verschillende sprekers dan ook terdege doordrongen. De meening, door een van de leden in het debat geuit, dat het standpunt van den volksvertegenwoordiger in oorlogstijd geen ander mocht zijn dan: „It's not mine to reason why, it's mine to do and die”, heeft dan ook niet kunnen verhinderen, dat van verschillende zijden ernstige bezwaren werden ingebracht. Intusschen omtrent de noodzakelijkheid van oogenblikkelijk werkende maatregelen bestond eenstemmigheid en krachtig was dan ook de positie van de regeering, toen deze er op wijzen kon, dat in het debat geen enkel ander middel was aan de hand gedaan, dat voldoende resultaat zou opleveren. Beter onderwijs, coöperatie, beter distributie en beter transportmogelijkheden, ieder was het over de beteekenis van dit alles eens, maar kan de regeering tot het volk komen met de boodschap: Er bestaat kans op oogenblikkelijk gebrek en dus zullen wij scholen gaan bouwen?

Ook uit de woorden van enkele voorstanders bleek, van welke beteekenis men den stap acht. Wat is de oorzaak van Frankrijk's merkwaardige kracht en van het uithoudingsvermogen, waarmede het in dezen oorlog de wereld heeft verbaasd? Naar den bekenden nationalistischen afgevaardigde Dillau moet het antwoord op deze vraag luiden: Frankrijk's boerenbevolking, de beste stut van den staat en de zekerste bescherming tegen kwaden van alle soort. In Engeland was de geest van den boer uitgestorven. Heel wat jaren zou het nemen, dezen te doen herleven, indien zulks mogelijk was. De maatregel was echter een eerste schrede in deze richting en moest door meerdere worden gevolgd. Ook de heer Prothero, afgevaardigde van Oxford University, die het ontwerp inleidde, liet zich in dezen zin uit. Ook hij achtte den achteruitgang van den Engelschen landbouw een van de ernstigste verschijnselen in het Engelsche volksleven. Dat deze ontwikkeling

niet in alle opzichten kwade gevolgen had gehad, ontkende hij niet. Naarmate de behoefte aan voedsel uit den vreemde toenam, was in den vreemde de vraag naar voortbrengselen van de Engelsche industrie gestegen. Maar — the furnace and the factory flourished by the ruin of English agriculture. We in the present war are feeling some of those advantages. Our mercantile marine and our commercial wealth are two of them. But is it necessary, that agriculture and trade and commerce should be antagonistic? Cannot they both flourish the one as complement of the other and both as parts of a great national policy?

Naast dit betoog, dat men b.v. bijna woordelijk in Bülow's „Deutsche Politik” kan terugvinden, wees deze spreker ook nog op de noodzakelijkheid hun, die van het front terugkomen, de gelegenheid te geven zich, ook in Engeland zelf, aan den landbouw te wijden. De spreker raakte hiermede een vraagstuk, dat reeds meer dan eens in het parlement ter sprake kwam. Het verblijf in de vrije natuur, waartoe het soldatenleven dwingt, schijnt bij zeer velen, vooral mijnwerkers en industrie-arbeiders, het verlangen wakker te hebben geroepen na den oorlog het landbouwbedrijf op te vatten. Speciaal daartoe in het Engelsche leger ingestelde onderzoekingen hebben doen zien, dat men niet met enkele gevallen, maar met een zeer verbreid algemeen verschijnsel te doen heeft. Moet men nu deze mannen naar de dominions verwijzen, waar zij weliswaar den band, die het rijk tezamen bindt, zullen versterken, maar waardoor zij voor Engeland zelf verloren gaan?

Ook van regeeringszijde werd de meening uitgesproken, dat de maatregel nog door andere zou moeten worden gevolgd, waarbij het woningvraagstuk ten plattenlande en het groote vraagstuk van den grond-eigendom zelfs op den voorgrond staan.

Uit het verdere debat zijn nog merkwaardig de mededeelingen omtrent het resultaat van de pogingen der regeering om in Engeland een reservevoorraad van tarwe aan te leggen. Runciman, minister in Asquith's oorspronkelijk kabinet, deelde mede, dat zijn pogingen in 1915 ten gevolge hadden, dat er een reservevoorraad van 6 weken in Engeland aanwezig was. Zijn opvolger, Lord Selborne, zette deze taktiek met kracht voort met het gevolg, dat in Juni 1916 de voorraad grooter was dan ooit. Cijfers hieromtrent werden evenwel niet genoemd en de regeeringsvertegenwoordiger deelde mede, dat reeds tegen het eind van 1916 deze voorraden vrijwel op waren, terwijl bovendien de eigen oogst verbruikt was. De spreker greep dan ook de gelegenheid aan om, evenals tegelijkertijd Lord Devonport in het Hoogerhuis, met nadruk te wijzen op den ernst van den huidige toestand.

AANTEKENINGEN.

Stoomvisscherijbedrijf te IJmuiden.
— Van groote beteekenis is het besluit door de Vereeniging van reeders van visschersvaartuigen en de Onderlinge Oorlogsrisico-maatschappij te IJmuiden genomen, het uitvaren der vloot na 6 dezer onmogelijk te maken, met andere woorden het bedrijf stop te zetten, door schepen, welke na dien datum nog zee willen kiezen, van de verzekering bij genoemde maatschappij vervallen te verklaren. De aanleiding hiertoe is niet ver te zoeken, de herhaalde torpedering van visschersvaartuigen buiten het versperde gebied heeft alle zekerheid aan de overeenkomsten met de betrokken regeering ontnomen. Wij zullen niet al te zeer blijven hangen aan het feit van den Duitschen duikbootcommandant, die het wenschelijk oordeelde de grens van het door zijne regeering afgekondigde „Sperrgebiet” over te nemen, zooals deze op de kaart van een Nederlandsch visscher stond, maar men heeft zich toch in pijnlijke verbazing afgevraagd, wat het nut van een openbaar besluit is, als

zij die ten nauwste daarbij betrokken zijn, schijnbaar daarmee niet nauwkeurig bekend gemaakt worden.

Suriname. — De jongste West-Indische mail brengt het bericht, dat door bemoeiingen van gouverneur Staal de oprichting van een landbouw-credietbank, zonder subsidie of rentegarantie door de regering, vrijwel verzeerd is. Al draagt de mededeeling nog een vaag karakter, zoo zal zij toch met belangstelling worden opgenomen. Wij willen nog eens in herinnering brengen het opstel, afgedrukt in No. 47 van dit weekblad, waar in kort bestek het Surinaamsche landbouw-credietvraagstuk geschetst werd. Ter uitbeelding van den economischen toestand, waarin onze kolonie zich nu bevindt, volgen hier de vergelijkende cijfers voor 1916 en 1917 van de uitvoeren in de maanden Januari en Februari.

Producten	Januari en Februari	
	1917	1916
Balata..... K.G.	125.436	65.192
Bacoven versche .. bos	—	23
Idem gedr..... K.G.	—	4.920
Cacao..... K.G.	125.252	37.766
Goud ruw..... Gr.	60.009	6.414
Hout (rond) of □.. M ³	126	208
Idem letter..... K.G.	11.098	—
Huiden..... K.G.	3.132	6.616
Koffie..... K.G.	88.205	100.428
Maïs..... K.G.	9.160	69.740
Rum of dr. 50 %.. L.	136.452	379.670
Suiker 1e pr. K.G.	3.236.450	984.748
Idem 2e prod. K.G.	53.368	11.070

De nieuwe Engelsche Trade Bank. — In het Lagerhuis is 27 April j.l. medegedeeld, dat de Trade Bank, welke heeten zal: British Trade Corporation, thans definitief gesticht is. De Corporation ontving een Royal Charter voor 60 jaar, terwijl in de bepalingen van het Charter de samenwerking tusschen, regering en corporation geregeld is. Een subsidie wordt niet gegeven noch eenige garantie. Ook van een wettelijk monopolie is geen sprake. Het kapitaal is bepaald op £ 10.000.000, waarvan dadelijk £ 2.500.000 wordt uitgegeven. Lord Faringdon, de voorzitter der Commissie, die het voorstel deed, wordt voorzitter van commissarissen, Mr. F. Dudley Docker, directeur. Volgens de Times blijft de stemming in bankierskringen verdeeld. Speciaal de plannen om het acceptbedrijf op groote schaal te gaan uitoefenen — de heer F. Huth Jackson, firmant van een der groote accepting houses, is een der leidende personen — worden met een weinig gunstig oog aangezien. Men achtte het juister, indien het nieuwe instituut zich had bepaald tot die takken van het bankiersbedrijf, waarin niet reeds door de bestaande Londensche instellingen is voorzien.

De buitenlandsche handel van Italië in 1916. — De „Economista d'Italia” ontleent aan de officiële in- en uitvoerstatistieken de volgende cijfers:

	Invoer	Uitvoer
	in miljoenen Lire.	
1913.....	3366	2591
1914.....	2950	2230
1915.....	4720	2536
1916.....	5458	2293

Bij deze cijfers moet in aanmerking worden genomen, dat de cijfers van 1916 berusten op de in 1915 vastgestelde officiële prijsnormen, welke aan de berekening van het te betalen recht ten grondslag worden gelegd. Wil men de werkelijke waarde vinden, dan moet wegens prijs- en vrachtverhooging eenerzijds en verdere waardedaling van de Lire anderzijds (de koers op Londen is van L. 25,2 per £ thans gestegen tot ongeveer L. 36) het invoercijfer voor 1916 stellig met 40 pCt. worden vermeerderd, het uitvoercijfer met ongeveer 15 pCt. Aldus komt men tot een invoercijfer van 7650 miljoenen Lire en een uitvoercijfer van rond 2650 miljoenen Lire, latend een invoer-

saldo van rond 5 milliard Lire, tegenover nog niet een milliard in het laatste vredesjaar.

Amerika, dat tot dusver voor den buitenlandschen handel van Italië van slechts geringe betekenis was, staat thans met niet minder dan 40 pCt. van den ganschen invoer onder de invoerlanden bovenaan. Daarop volgt Engeland met 20 pCt. De voornaamste landen zijn:

	1916 in miljoenen Lire.	
Vereenigde Staten	2202	235
Engeland	1078	374
Frankrijk	458	543
Zwitserland	134	395
Argentinië	434	153

De voornaamste invoergoederen waren: granen 709 mill., steenkolen 669 mill., katoen 390 mill., springstoffen 282 mill., wollen goederen 275 mill., wol 218 mill., huiden 170 mill., vleesch 194 mill., koper, messing, brons 141 mill., paarden 138 mill., haver 152 mill., petroleum 96 mill., machines 112 mill.

De voornaamste uitvoergoederen: katoenen goederen 280 mill., ruwe zijde 255 mill., zijden stoffen 174 mill., katoenen garens 72 mill., automobielen 74 mill., sinaasappelen en citroenen 68 mill. gedroogde vruchten 58 mill., ruwe hennep 49 mill., kaas 44 mill. Alles naar de standaardprijzen van 1915.

REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Regeeringsmeel. De buitenlandsche rogge, gebezigd voor de bereiding van regeeringsmeel zal worden vervangen door maïs, zoodat de samenstelling van dit meel zal zijn: 47½ pCt. ongebuild tarwemeel, 15 pCt. ongebuild maïsmeel, 30 pCt. aardappelmeel en 7½ pCt. tarwezemelen of tarwegrind. De prijs blijft ongewijzigd.

Provisie in het graan- en meelbedrijf. Meelfabrikanten en molenaars zullen bij aflevering van tarwemeel en tarwebloem, resp. regeeringsmeel en -bloem, aan tusschenpersonen, door wier bemiddeling de levering geschiedt, een reductie van 25 cts. per 100 K.G. dienen te geven, met dien verstande, dat tusschenpersonen, die in normale tijden als regel door tusschenkomst van de agenten hun meel betrokken, slechts recht hebben op een reductie van 12½ ct. per 100 K.G., in welk geval het overige aan den agent moet worden uitgekeerd. Als tusschenpersonen en agenten zullen in hoofdzaak worden beschouwd zij, die vóór 1 Aug. '14 in het graan- en meelbedrijf werkzaam waren en dit nog zijn.

Kleiaardappelen. De maximuminkoop-prijs voor de gemeenten, ingevolge art. 3 der Distributiewet, voor kleiaardappelen is door den Minister van Landbouw, enz. bepaald op f 940 per 10.000 K.G.

Vatgroenten. Bij circulaire aan de gemeentebesturen vestigt de Minister van Landbouw, enz. er de aandacht op, dat tengevolge van het koude voorjaar de aanvoeren van versche groenten nog klein zijn, terwijl de voorraden versche stapelgroenten van den vorigen oogst, als kool, rapen, peen, enz. nagenoeg zijn uitgeput, terwijl eveneens de voorradige spinazie in blik geheel is afgeleverd. Echter beschikt de Vereeniging „Groenten-Centrale” nog over zeer aanzienlijke voorraden vatgroenten, als 29.000 vaten snijboonen en ruim 9000 vaten zuurkool. Deze groenten zijn ten deele niet lang meer houdbaar en moeten in de eerstvolgende weken in het binnenland worden geconsumeerd of wel ten uitvoer toegelaten. In verband hiermede wordt verzocht na te gaan of in de gemeenten nog behoefte bestaat aan deze ingemaakte groenten.

Distributieregeling voor looistoffen. Door den Minister zijn vastgesteld een distributieregeling voor looistoffen, alsmede maximumprijzen voor inlandsch eikenschors.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	5 Mei 1917	20 Juli 1914
Ned. Disc. Wissels	4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
Bel. Binn. Eff.	4 1/2 " 1 " '15	4 " 23 " '14
Bank Vrsch. in R.C.	5 1/2 " 19 Aug. '14	5 " 23 " '14
Bank van Engeland	5 " 6 Apr. '17	3 " 29 Jan. '14
Duitsche Rijksbank	5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14
Bank van Frankrijk	5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk.	5 " 10 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk.	6 " 27 Juli '14	5 " 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 " 10 " '15	5 " 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	5 1/2 " 9 Nov. '16	4 1/2 " 6 " '14
Zwitserse Nat. Bk.	4 1/2 " 2 Jan. '15	3 1/2 " 19 " '14
Bank van Italië	5 " 1 Juni '16	5 " 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y.	3-4 1/2	—
Javasche Bank	3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disc.	N. York Call-money
	Part. disconto	Prolongatie				
5 Mei '17	2 1/2	2 1/4	4 3/4	4-5/8	—	3-1/2
30 A.-5 M. '17	2-2 1/2	2 1/4-3	4 3/4	4-5/8	—	2 1/2-4
23-28 " '17	1 7/8-2 1/4	2 3/4-3	4 3/4-4 1/2	4-5/8	—	2-3 1/4
16-21 " '17	1 1/2-2 1/4	2-2 1/2	4 3/8-4 1/2	4-5/8	—	2 1/4-3
1-6 Mei '16	1 3/4-2 3/8	3 1/2-4	4 1/2-5/2	4-3/4	—	2 1/4-2 1/2
3-8 Mei '15	4-1/8	4-3/4	2 7/8-3 1/2	—	—	1 7/8-2 1/4
20-24 Jul. '14	3 1/8-3 1/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, alsmede de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
30 April 1917 ..	11.64	37.60	42.82 1/2	2.44 3/8
1 Mei 1917 ..	11.64 1/2	37.52 1/2	42.80	2.44 3/8
2 " 1917 ..	11.66 1/2	37.65	42.90	2.44 3/8
3 " 1917 ..	11.67	37.65	42.95	2.44 7/8
4 " 1917 ..	11.65	37.62 1/2	42.90	2.44 3/8
5 " 1917 ..	11.63	37.57 1/2	42.80	2.44 1/4
Laagste der week	11.62	37.45	42.70	2.44
Hoogste " "	11.67 1/4	37.72 1/2	43.02 1/2	2.45 1/4
28 April 1917 ..	11.65 1/2	37.65	42.90	2.44 3/4
21 " 1917 ..	11.68 1/2	37.85	42.97 1/2	2.45 1/2
Muntpariteit ..	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitserland	Weenen	Kopenhagen	Stöckholm	Batavia telegrafisch
5 Mei 1917	47.35	23.60	69.95	73.40	99 3/4-100 1/2
Laagste d. w.	47.30	23.45	69.75	73.35	—
Hoogste " "	47.57 1/2	23.72 1/2	70.—	73.80	—
28 Apr. 1917	47.47 1/2	23.65	70.10	73.85	99 3/4-100 1/2
21 " 1917	47.70	23.45	68.75	71.75	99 3/4-100 1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De wisselmarkt was de afgelopen week weder zeer gevoelig. De rijzing van de koersen voor Londen, Parijs en New York kon nog eenige voortgang maken en vooral Woensdag en Donderdag was de stemming zeer vast door belangrijke vraag naar kabel New York. Toen aan deze vraag was voldaan zakte de markt weder in en was vooral Zaterdag de stemming zeer flauw; Londen 11,64—11,66 3/4—11,63, Parijs 42,80—42,95—42,80, New York 244 3/8—245—244 1/4. Berlijn en Weenen alleen Dinsdag sterk aangeboden, de overige dagen eerder gevraagd zoodat de koersen weinig veranderden: 37,60—37,50—37,65—37,57 1/2 en 23,60—23,50—23,70—23,60. Zwitserland onregelmatig 47,54—47,37 1/2—47,52 1/2—47,35. Skandinavië verdeeld: Kopenhagen bijna onveranderd 69,85—69,95, daarentegen Stockholm flauwer 73,65—73,40. Roebels flauwer, eveneens Italië. Spanje vast 53,30—54,15 op vraag voor Zwitsersche rekening Zaterdag echter eveneens weder aangeboden voor 53,65.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
5 Mei 1917	4.76.45	5.71 1/2	nom.	40 3/4
Laagste d. week	4.76.45	5.71 1/4	—	40 3/4
Hoogste, " "	4.76.45	5.72 1/2	—	41
28 April 1917	4.76.45	5.71 3/4	nom.	40 7/16
21 " 1917	4.76.45	5.71 1/4	nom.	40 3/4
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	5 April 1917	14 April 1917	Tijdperk 14-27 April		27 April 1917
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 7/10	97 3/8	97 3/8	97 7/10	97 7/10
B. Aires	d. p. gd. pes.	49	48 3/4	48 3/8	49 5/16	49 3/16
Calcutta	sh/d. p. rup.	1 4 9/32	1 4 9/32	1 4 1/4	1 4 3/16	1 4 3/32
Hongkong ..	id. p. \$	2 4 3/8	2 4 1/4	2 4 1/4	2 4 1/2	2 4 1/2
Lissabon	d. p. escudo	31	31	30 1/2	31 1/2	31 1/8
Madrid	Peset. p. £	22.11 1/2	22.16	21.73	22.30	21.80
Montevideo ..	d. p. peso	53 3/16	53 1/2	53 1/2	54 3/16	54 7/16
Montreal	\$ per £	4.78 3/4	4.77 3/4	4.77 1/2	4.79	4.78 1/2
Petrograd ..	R. p. £ 10	167 1/8	165 3/8	165	168	167 3/4
R. d. Janeiro 1)	d. p. milr.	11 29/32	12 1/8	12	12 1/2	12 1/2
Rome	Lires p. £	35.22 1/2	34.05	32.75	34.10	32.87
Shanghai ..	sh/d. p. tael	3/6 1/4	3/5 3/4	3/5 3/8	3/6 1/4	3/6 1/4
Singapore ..	id. p. \$	2 4 3/16	2 4 3/16	2 4 1/8	2 4 3/8	2 4 3/16
Valparaiso 1)	d. p. pap. p.	10 13/16	10 23/32	10 23/32	10 31/32	10 31/32
Yokohama ..	sh/d. p. yen	2/1 1/8	2/1 5/8	2/1 1/16	2/1 13/16	2/1 5/8

1) Noteeringen op 90 dagen.

Door het uitblijven der Engelsche bladen kunnen wij, tot onze spijt, de wisselkoersen op Londen sinds 28 April j.l. niet geven.

GOUD EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK VAN ENGELAND.

Sedert begin Augustus 1916 worden de dagelijksche ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank van Engeland tijdelijk niet bekend gemaakt.

ZILVER.

Notering te Londen.

te New York.

5 Mei 1917	38	74 7/8
28 April 1917	37 3/16	74
21 " 1917	37 1/8	74 3/4
14 " 1917	36 9/10	73 3/8
7 " 1917	36 3/8 1)	73 5/8
6 Mei 1916	36 15/16	76 3/4
8 Mei 1915	23 9/16	50
20 Juli 1914	24 15/16	54 1/4

1) Notering van 5 April 1917.

SURINAAMSCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Ander opeischb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen ¹⁾
24 Febr. 1917 ..	737	1.040	1.029	947	286
17 „ 1917 ..	726	1.064	1.028	950	282
10 „ 1917 ..	714	1.104	986	958	449
3 „ 1917 ..	708	1.028	997	965	361
26 Febr. 1916 ..	915	889	1.069	919	694
27 Febr. 1915 ..	1.324	910	1.158	806	472
25 Juli 1914 ..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK VAN ENGELAND.

WEEKSTAAT VAN 25 APRIL 1917.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 71.566.980	Government Debt £ 11.015.100
	Other securities,, 7.434.900
	Gold coin and bullion.... „ 53.116.980
£ 71.566.980	£ 71.566.980

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities .. £ 37.472.228
Rest „ 3.090.769	Other securities,, 114.436.540
Public deposits,, 52.450.017	Notes „ 33.339.890
Other deposits,, 117.249.044	Gold and silver coin „ 2.130.637
Seven-day and other bills.. „ 36.465	
£ 187.379.295	£ 187.379.295

Door het uitblijven der Engelsche bladen konden de cijfers van den laatsten weekstaat hierboven niet worden opgenomen.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
2 Mei 1917	55.075	38.850	***	***	***
26 April 1917	55.248	38.227	152.080	28.500	120.125
19 „ 1917	55.065	38.112	152.031	28.500	119.748
12 „ 1917	54.931	38.631	151.713	28.500	115.729
3 Mei 1916	57.469	34.333	117.160	28.500	83.677
5 Mei 1915	56.304	34.945	42.999	27.500	8.623
22 Juli 1914	40.164	29.317

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re-serve	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
2 Mei '17	45.025	114.093	47.226	128.859	34.676	19,69
26 Apr. '17	37.492	114.437	52.450	117.249	35.471	20,90
19 „ '17	37.575	124.044	54.768	124.539	35.403	19,74
12 „ '17	37.596	123.624	49.392	128.863	34.750	19,50
3 Mei '16	33.188	77.377	48.444	86.024	41.587	30 7/8
5 Mei '15	51.044	146.153	134.165	85.129	39.809	18 1/8
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 3/8

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DUITSCHE RIJKBANK.

STAAT VAN 30 APRIL 1917.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.549.222.000
davon Goldbestand	„ 2.532.548.000
Reichs- en Darlehenskassenscheine.....	„ 509.203.000
Noten anderer Banken	„ 3.179.000
Wechsel	„ 8.714.760.000
Lombardforderungen	„ 13.172.000
Effekten.....	„ 112.814.000
Sonstige Aktiva	„ 1.081.180.000
Grundkapital.....	„ 180.000.000
Reservefonds	„ 90.137.000
Notenumlauf	„ 8.315.403.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten..	„ 3.970.984.000
Sonstige Passiva	„ 417.017.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassen- scheine	Circu- latie	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
30 April 1917	2.549.222	2.532.548	509.203	8.315.403	37
23 „ 1917	2.549.132	2.532.304	550.426	8.144.933	38
14 „ 1917	2.548.665	2.532.285	444.062	8.359.554	36
7 „ 1917	2.548.055	2.531.940	350.236	8.558.866	34
29 April 1916	2.503.901	2.461.702	938.972	6.696.911	51
30 April 1915	2.416.729	2.368.526	768.540	5.310.282	60
23 Juli 1914	1.691.669	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitge- geven	In kas bij de Reichs- bank
30 April 1917	8.714.760	3.970.984	4.512.400	494.000
23 „ 1917	8.484.810	4.014.336	4.371.900	533.100
14 „ 1917	9.552.276	4.691.812	4.286.900	428.300
7 „ 1917	9.941.607	4.819.929	***	***
29 April 1916	5.138.099	1.736.894	2.158.900	900.500
30 April 1915	3.787.936	1.463.852	1.412.000	752.000
23 Juli 1914	750.892	943.964

III. BANK VAN FRANKRIJK.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 6 Aug. 1914 tot 28 Jan. 1915 werden geen staten gepubliceerd. De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	* Te goed in het Buitenland	* Buit.gew. voorsch. afd. Staat
3 Mei '17	5.251.443	1.948.706	256.734	864.310	9.900.000
26 Apr. '17	5.242.196	1.947.672	256.595	841.150	9.900.000
19 „ '17	5.232.489	1.947.672	257.913	792.194	9.900.000
12 „ '17	5.222.346	1.947.672	259.606	780.280	9.800.000
4 Mei '16	4.811.032	—	356.191	697.636	7.100.000
6 Mei '15	4.168.999	—	376.667	634.513	5.200.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	* Uitge- stelde Wissels	Belee- ning	Bankbil- jetten	Rek. Crt. Parti- culieren.	Rek. Crt. Staat
	644.638	1.249.616	1.130.383	19.183.388	2.455.479	70.655
500.390	1.252.569	1.157.536	19.009.853	2.508.788	122.129	
495.166	1.257.047	1.169.429	19.001.719	2.442.450	97.237	
493.068	1.261.885	1.181.999	18.844.127	2.510.370	91.048	
445.678	1.567.296	1.219.124	15.423.122	2.040.139	32.623	
235.673	2.553.035	654.578	11.584.353	2.317.147	43.043	
1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.560	

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten” komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weeststaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Tegood t/h buiteland	Zilver	Schat- kistbil- jetten	Dis- conto's en beleen- ingen	Circu- latie	Rek. Cour- rant
29 Apr. '17	1.480	2.119	122	9.373	1039	11.187	2.669
21 „ '17	1.477	2.119	123	9.487	1007	11.154	3.425
14 „ '17	1.477	2.119	121	9.084	850	10.981	2.530
5 „ '17	1.477	2.141	125	8.493	723	10.590	2.214
29 Apr. '16	1.629	1.229	59	3.762	1.036	6.254	1.825
29 Apr. '15	1.573	139	54	1.453	897	3.277	1.323
21 Juli '14	1.601	144	74	757	1.634	1.099

V. BELGIË.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale de Belgique is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast. Het Notendepartement dezer bank publiceert wekelijks verkorte balansen. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitens. saldi	Beleen. van buitens. vorâer.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu- latie.	Rek. Crt. saldi.
28 April 1917	378.956	86.705	480.000	75.352	905.733	104.910
21 „ 1917	374.759	86.661	480.000	68.647	899.438	100.760
12 „ 1917	374.915	86.557	480.000	73.966	896.690	109.005
5 „ 1917	374.409	86.346	480.000	62.705	894.333	99.425
29 April 1916	209.426	59.964	480.000	61.179	663.661	142.229
29 April 1915	51.426	7.254	200.000	3.005	178.788	82.996

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.
FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circu- latie	Dekkings- Percent- tage 1)
9 Mrt. '17	538.070	19.113	120.160	732.889	18.787	74,6
2 „ '17	518.541	9.971	132.898	723.055	19.772	74
23 Feb. '17	497.138	15.249	144.232	705.882	19.061	71,4
16 „ '17	292.392	7.609	145.607	699.442	17.089	71,8
10 Mrt. '16	338.539	20.036	54.478	456.961	10.178	75
11 Mrt. '15	246.999	21.603	27.785	288.031	7.004	84

1) Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

VEREENIGDE NEW YORKSCHE BANKEN EN TRUST
MAATSCHAPPIJEN.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve	Deposito's	Circulatie	Beleeningen en disconto's	Surplus Reserve
5 Mei '17	701.150	3.806.720	28.770	3.624.980	79.600
28 Apr. '17	762.090	3.918.520	28.700	3.678.930	121.920
21 „ '17	754.360	3.906.140	28.710	3.673.530	114.780
14 „ '17	785.640	3.935.990	28.660	3.674.090	139.260
6 Mei '16	668.660	3.517.100	31.610	3.358.490	93.040
8 Mei '15	565.040	2.483.310	37.840	2.460.310	159.200
25 Juli '14	467.880	1.958.320	41.730	2.057.570	26.170 ¹⁾

1) Op basis van 25 % van alle deposito's.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 7 Mei 1917.

De tegenstrijdigheden die deze oorlog niet ophoudt ons voor te tooveren, worden steeds schriller. In het Westen van Europa woedt de strijd zoo hevig als bijna nooit te voren, noch in dezen, noch in een vroegeren krijg; in het Oosten tracht men naar vrede, wordt het Russische volk steeds onwilliger om het oor te leenen aan diegenen zijner regeerders, die voor het meegaan tot het bittere einde toe met de Geallieerden pleiten en wint de roepstem van den hier tegen gekanten volksleider uit het Zuiden, Tsjedsje, iederen dag aan kracht.

En aan gene zijde van den Oceaan, in de Nieuwe Wereld, die zoolang toeschouwer bleef van den titanenstrijd tusschen de volkeren der Oude Wereld? Daar ook is, zoodra men er de rol van belangeloozen toeschouwer liet varen, de verstarung die oorlog steeds medebrengr, de verstijving van het productieve vredesbedrijf om voedsel, geld, te verschaffen aan de onproductieve, vernietigende „oorlogsmachine”, begonnen.

Als gevolg hiervan heeft de New Yorksche beurs in de afgelopen week bijna voortdurend een flauwe houding ten toon gespreid. Deze steekt scherp af bij den optimistischen toon die nog maar eenige weken geleden werd aangeheven, toen Amerika zich nog op weg naar den oorlog bevond. Naast de heftige schommelingen der graanmarkt hebben de onvermijdelijke groote oorlogskosten die hun schaduw vooruit beginnen te werpen, tot deze flauwe tendentie bijgedragen.

De bedragen van de oorlogsleening en de geprojecteerde oorlogsbelastingen zijn zeer hoog, hooger dan men in de Vereenigde Staten vóór de oorlogsverklaring had verwacht; zij zijn: aan oorlogsleeningen \$ 5 milliard, waarvan \$ 2 milliard ter bestrijding der directe oorlogskosten moeten dienen en de resteerende \$ 3 milliard om op ruimer schaal leeningen aan de verschillende Geallieerden te verstrekken, en \$ 1¼ milliard op te brengen door belastingen. De grootte der gevraagde bedragen zal wel toe te schrijven zijn aan het feit, dat men thans meer dan ooit te voren de enorme kosten van den oorlog is gaan beseffen. Het lijkt geen twijfel of de uitgifte van de eerste tranche van \$ 2 milliard zal een groot succes blijken te zijn; de bankiers hebben zich bereid verklaard zonder commissie of onkosten voor de regeering tot het welslagen van de leening mede te werken. De groote bedragen, welke om in te schrijven moeten worden vrijgemaakt, hebben echter moeten leiden tot het realiseeren op groote schaal van oudere beleggingswaarden en deze opruimingen hebben in de afgelopen week het koerspeil in Wallstreet sterk gedrukt.

Toch is het niet te verwachten, dat Amerika, om zijn oorlogsleeningen te kunnen plaatsen, van dezelfde maatregelen zal moeten gebruik maken als Engeland dat, alvorens het tot de uitgifte overging, het beleggen van Engelsch kapitaal zonder toestemming der regeering in andere waarden dan WarLoan, verbod. Door deze maatregel heeft Londen de rol van 's werelds financier eenigszins verloren en veel Amerikaansch kapitaal heeft in de laatste jaren de plaats ingenomen, die anders aan Engelsch kapitaal was toegekomen. Van de £ 585 miljoen, welke in Engeland gedurende 1916 in allerlei soorten van nieuwe beleggingen werden geplaatst, werden slechts £ 9 miljoen niet in de Engelsche oorlogsleeningen geplaatst; voor 1915 was deze verhouding soortgelijk. Amerika nu financierde gedurende de laatste twee jaren \$ 600 miljoen nieuwe waarden van vreemde neutrale landen na daarenboven de zeer groote financiële eischen die door de binnenlandsche ondernemingen werden gesteld, te hebben bevredigd Amerika's groote financiële kracht bestaat derhalve niet slechts in naam. Er is dan ook tot dusverre nog niets dat er op wijst, dat Amerika zoo het na de tegenwoordige nog meer oorlogsleeningen zou moeten uitgeven, tot dwangmaatregelen zijn toevlucht zal moeten nemen. Daarbij kan worden aangenomen, dat de oorlogskosten niet in die mate zullen oploopen als bijv. bij Engeland het geval is geweest. Amerika's leger zal, zeker in den eersten tijd, van bescheiden omvang zijn, de vloot is veel kleiner dan de Engelsche en zal niet zoo actief dienst behoeven te doen. Zeer waarschijnlijk zullen dan ook de Vereenigde Staten die van de oorlogvoeren- den zijn, die zich het snelst van den nadeeligen invloed van den strijd zullen weten te herstellen.

Het is daarom ook zeer wel mogelijk dat, zoodra Amerika's militaire deelneming aan den oorlog vasteren vorm zal hebben aangenomen en daardoor beter overzichtelijk zal zijn, zal blijken, dat het pessimisme waaraan Wallstreet zich in de afgelopen week heeft overgegeven, wat al te sterk geproponceerd is geweest.

de in de afgelopen week ingekomen berichten omtrent een aanstaande aansluiting van Mexico bij de Ver. Staten tegen Duitsland belangstelling. Door deze financiële opoffering zouden de Ver. Staten zich voor Mexicaansche tegenwerking tijdens hun oorlog met Duitsland trachten te vrijwaren.

	1 Mei.	4 Mei.	7 Mei.	Rijzing of daling.
5 % Ned. Werk. Schuld.	101	101 ^{1/16}	101 ^{1/8}	+ ^{1/8}
4 ^{1/2} % „ „ „ 1916.	100 ^{3/16}	100 ^{1/4}	100 ^{1/4}	+ ^{1/16}
4 % „ „ „ 1916.	92 ^{3/8}	93	93	+ ^{1/8}
3 ^{1/2} % „ „ „	81 ^{3/8}	83 ^{3/4}	83 ^{3/8}	+ 2
3 % „ „ „	71 ^{1/2}	73 ^{3/4}	73 ^{3/16}	+ 2 ^{5/16}
2 ^{1/2} % Cert. N.W. „	61 ^{1/8}	62 ^{1/4}	61 ^{11/16}	+ ^{9/16}
4 % Hongarijes Goud.	42 ^{3/8}	43 ^{3/4}	44 ^{1/4}	+ 1 ^{5/8}
5 % Rusland 1906.	73 ^{15/16}	74 ^{3/4}	74 ^{3/4}	+ 1 ^{15/16}
4 % Rusland Cons. 1880. . . .	61 ^{1/16}	61	61 ^{3/16}	- ^{1/4}
4 % Rusland bij Hope & Co. . .	62 ^{1/4}	62 ^{15/16}	62 ^{1/16}	- ^{3/16}
5 % Brazilië 1895	61 ^{1/4}	61 ^{7/8}	61 ^{7/8}	+ ^{5/8}
5 % Brazilië 1913	58 ^{3/8}	58 ^{3/8}	58 ^{3/4}	+ ^{3/8}

Van Bankaandelen waren die der Amsterdamsche Bank en der Nederl. Indische Handelsbank tot stijgende prijzen gezocht.

Prolongatiegeld bleef ruim; de koers daalde van 3—2^{1/4}, heden 2^{1/2}.

GOEDERENHANDEL. GRANEN.

7 Mei 1917.

Tarwe. De fluctuaties in de „wheatpit“ te Chicago trekken meer en meer de algemeene aandacht, want ofschoon zonder twijfel allerlei speculatievloed invloeden zich doen gelden, ofschoon nu eens vredesgeruchten den prijs abnormaal drukken, dan weer de afwezigheid van zulke geruchten een snelle reactie veroorzaken, door alles heen drukt zich toch in deze markt de betrekkelijke schaarschte of overvloed uit van een van de belangrijkste levensmiddelen. En dat de prijzen nog maar steeds zoo'n vaste nijging vertoonen, geeft dan ook geen indruk van overvloed, integendeel de cijfers van den zichtbaren voorraad geven wekelijks een zelfs voor dezen tijd van het jaar te sterken achteruitgang aan. En daarbij is niet aanmoedigend, dat de exportcijfers evenmin bijzonder groot zijn, zoodat men niet kan zeggen, dat Europa zich ten koste van Amerika bevoorraadt. Natuurlijk worden de oogstberichten nu met meer dan gewone belangstelling gevolgd. Veel kan men er niet uit opmaken; het land is zoo groot, dat men natuurlijk steeds van verschillende streken verschillende berich-

ten krijgt. Maar waar de stand van de wintertarwe bij het eerste officieele oogstbericht zoo ongunstig werd aangegeven, zou men gunstiger berichten wenschen om den achterstand te kunnen inhalen. Van het Noord-Westen, waar de zomertarwe nu wel moet zijn uitgezaaid, wordt herhaaldelijk koud weder gemeld. Toch wordt aan de Daily Telegraph uit New York geseind, dat de Commissie voor de statistiek uit de Kamers van Koophandel, na een diepgaand onderzoek o.a. mededeelt, dat „de tarweoogst overal die van het vorige jaar aanmerkelijk zal overtreffen.“ Hoe eenige Commissie op dit tijdstip reeds een dergelijke uitspraak kan doen, is ons niet duidelijk en wij betwijfelen of inderdaad de tarwe er beter door zal groeien.

In West-Europa is het weer aanmerkelijk gunstiger geworden. In de meeste streken zal regen nu wel gewenscht zijn en een stijging van temperatuur zou daarbij al heel te stade komen. De vooruitzichten zijn voor Europa alles bij elkaar genomen nog verre van gunstig en het is dan ook geen wonder, dat de regeeringen steeds meer naar beperking van het verbruik streven. Ook in Engeland zal men tot de broodkaarten overgaan, maar deze zullen niet voor Juli worden ingevoerd.

Maïs. Eindelijk zijn ook in Argentinië de prijzen gestegen, wat geen verwondering wekt, nu de Noord-Amerikaansche markt zich reeds geruimen tijd op een naar verhouding veel hooger niveau beweegt. Zoodra Europa op eenigszins groote schaal van Zuid-Amerika gaat inkoop, zullen de prijzen wel spoedig zooveel stijgen, dat de Argentijnsche Regeering zich tot ingrijpen zal zien gedwongen. Of dit evenwel spoedig zal gebeuren, is op het oogenblik niet te beoordeelen.

Gerst blijft evenals maïs zeer vast gestemd, met goede soorten schaarsch. Wel is met de opening van de scheepvaart op de Amerikaansche meren veel Canadeesche gerst beschikbaar gekomen, maar tot een prijsverlaging heeft dit geen aanleiding gegeven.

Haver. Ofschoon de markten prijshoudend zijn, toonen de prijzen in Noord-Amerika toch geenszins de abnormale stijging van die van de andere graansoorten. In Europa is men evenwel minder goed voorzien en indien de markten vrij waren, zou men in de meeste landen ongelooftelijk hooge prijzen betalen.

Buitenlandsche granen in Nederland.

Vijftien meerendeels met voergraan beladen schepen zijn uit Amerika, via Engeland, waar ze maanden lang gelegen hadden, binnen gekomen. Ook van Halifax schijnen eenige tarweschepen onderweg te zijn. Toch is een definitieve regeling der scheepvaart nog niet bereikt, doch er schijnt eenige hoop te zijn, dat deze spoedig tot stand komt.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres *)		
	Tarwe Mei	Maïs Mei	Haver Mei	Tarwe Mei	Maïs Mei	Lijnzaad Mei
7 Mei '17	283	153 ^{1/2}	67 ^{1/2}	16,—	11,70	23,00
30 Apr. '17	271	149 ^{7/8}	68 ^{3/8}	15,35	9,90	23,20
8 Mei '16	114 ^{5/8}	75 ^{1/2}	47 ^{1/2}	7,65 ³⁾	4,35 ⁵⁾	10,85 ³⁾
7 Mei '15	158	75 ^{1/4}	53 ^{3/8}	13,30	6,10	11,55
7 Mei '14	93 ^{3/8}	66 ^{3/8}	37 ^{7/8}	8,80 ³⁾	5,30 ³⁾	13,30 ⁴⁾
20 Juli '14	82 ¹⁾	56 ^{3/8} ¹⁾	36 ^{1/2} ¹⁾	9,40 ³⁾	5,38 ³⁾	13,70 ³⁾

¹⁾ per Dec. ²⁾ per Sept. ³⁾ per Juni. ⁴⁾ per Juli.

⁵⁾ De noteeringen van Buenos Ayres zijn van 28 April en 5 Mei.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	7 Mei 1917	30 April 1917	8 Mei 1916
Tarwe	588,— ¹⁾	588,— ¹⁾	368,— ¹⁾
Rogge (No. 2 Western)	nom.	nom.	nom.
Maïs (La Plata)	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	255,— ¹⁾
Gerst (46 lb. feeding)	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	374,—
Haver (38 lb. white clipped)	20,— ¹⁾	20,— ¹⁾	17,30
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad)	200,— ¹⁾	200,— ¹⁾	165,—
Lijnzaad (La Plata)	nom.	nom.	457,50

¹⁾ Regeeringsprijs.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor verbruik in Nederland.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	29 Apr.-5 Mei 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	29 Apr.-5 Mei 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	1917	1916
Tarwe.	19.400	126.932	211.590	—	4.553	4.225	131.485	215.815
Rogge	4.000	8.465	7.007	—	—	—	8.465	7.007
Boekweit	1.660	2.314	5.539	—	—	500	2.314	6.039
Maïs	9.037	73.936	73.816	4.202	54.331	45.240	128.267	119.056
Gerst	20.341	22.949	37.979	4.071	9.563	4.549	32.512	42.528
Haver	10.025	10.025	18.260	—	15.042	4.218	25.067	22.478
Lijnzaad	—	8.322	36.926	—	7.560	28.284	15.882	65.210
Lijnkoek.	2.743	19.223	66.500	—	20.576	4.165	40.799	70.665
Tarwemeel	275	5.412	450	—	—	—	5.412	450

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor België.

Tarwe	—	109.566	233.851	—	—	—	109.566	233.851
Maïs	—	7.479	46.697	—	—	—	7.479	46.697

Er wordt een aanvang gemaakt met het afleveren van het kleine kwantum voedergranen, dat in Mei gedistribueerd wordt. Waar de verscheping uit Amerika van voedergranen nog niet hervat is, heeft men de uiterste zuinigheid te betrachten. Gelukkig is nu het meeste vee in de wei, al vindt het daar, helaas, nog geen overvloed van voedsel.

METALEN.

IJZER EN STAAL.

Engeland. Onafgebroken bedrijvigheid blijft de scheepsbouw- en metaalindustrie kenmerken. Bijna de geheele productie is voor Regeeringsdoeleinden gereserveerd. De fabrieken hebben orders in hare boeken, die haar voor ongeveer drie maanden werk verschaffen en voor leveringen na dien tijd maken zij thans nog geen haast zich te verbinden. De verschepingen naar Frankrijk en Italië werden verder beperkt, zoodat deze landen, met uitzondering van hetgeen hun door de Vereenigde Staten wordt geleverd, min of meer op hunne eigen hulpbronnen zijn aangewezen. De geruchten omtrent een mogelijke herziening van het tarief voor ijzer en staalproducten door het Ministerie van Munitie werden tot dusverre niet bevestigd en het valt ten zeerste te betwijfelen, of eenige stappen in die richting door de autoriteiten zullen worden genomen.

De oude klacht over het gebrek aan geoefende werklieden wordt nog steeds vernomen. Er hebben inderdaad besprekingen plaats gehad onder de auspiciën van de militaire autoriteiten en de vertegenwoordigers van de voornaamste takken van nijverheid, met het doel een verder aantal mannen op te roepen van nu tot den 1sten Juli.

Duitschland. Men schat de fabrieken op haar hoogste kracht en door de verbetering in het spoorwegverkeer, waardoor een behoorlijke aanvoer van ruw materiaal wordt verzekerd, is het mogelijk geweest, de productie eenigszins te verhoogen. De jongste stijging der kolentrappen, als gevolg van de invoering eener Rijksbelasting op kolen, zal het waarschijnlijk noodzakelijk maken, dat de fabrieken zich wederom tot het Gouvernement moeten wenden teneinde machtiging te verkrijgen tot een verhooging der prijzen voor afgewerkt materiaal.

De vraag naar ijzererts is zeer levendig, doch ook hier voor stijgen de prijzen, tengevolge van de gestadig toenemende productiekosten.

Amerika. De ruw-ijzerproductie gedurende April bedroeg 3.335.000 ton tegen 3.251.000 ton in Maart en 3.327.768 ton gedurende dezelfde periode in 1916. De dagelijkse productie bedraagt derhalve 112.000 ton. Het aantal hoogovens in werking is 336 tegen 361 in de vorige maand.

De condities van de markt geven aanleiding tot de beste verwachtingen, daar de prijzen voor ruw-ijzer, half afgewerkt en afgewerkt staal gestadig stijgen.

De handel in gietijzer was bijzonder levendig en de prijzen bereikten een ongekende hoogte.

Loco-Noteringen te Londen:

Data	Ijzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
4 Mei 1917..	nom.	130.-/-	231.-/-	30.10/-	—
27 April 1917..	nom.	130.-/-	230.10/-	30.10/-	—
5 Mei 1916..	90/-	nom.	201.-/-	34.2/6	98.4/-
6 Mei 1915..	64/7	78.10/-	161.10/-	20.5/-	64.10/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

PETROLEUM.

(Ontleend aan den „Petroleum Review“).

(van 14, 21 en 28 April 1917).

Londen. Petroleum. Sedert de notering van 4 April zijn de noteringen van Amerikaans geraffineerd onveranderd gebleven, en wel:

Water White 1 s. 3 d.
Standard White 1 s. 2 d.
Second Grade 1 s. 1 1/2 d.

De bovenstaande prijzen gelden voor olie in vaten met inbegrip der vaten.

Over het algemeen heerschte er op de markt een sterke vraag naar geraffineerde petroleum.

Smeeroliën. De toestand van de markt is voor alle merken zeer vast gebleven gedurende de afgelopen drie weken, uitgezonderd op 20 April, toen de vraag naar smeeroliën wat verflauwde in verband met eenige goede aanvoeren. De verkopers wisten echter hun prijzen te handhaven.

De nominale prijzen waren gedurende deze drie weken:

Amer. pale vanaf £ 24.10 s. tot £ 33
American red „ £ 26 „ £ 33
Amer. filt. cyl. „ £ 26
Amer. dark cyl. „ £ 19

Benzine. Over het algemeen blijft de vraag zeer goed.

De loopende prijzen voor den kleinhandel zijn als volgt voor de drie afgelopen weken:

No. 1 2 s. 10 d.
No. 2 2 s. 9 d.
No. 3 2 s. 8 d.

Alle merken zijn in Schotland en Ierland 1 d. per gallon duurder.

Voor de verbruiks-belasting dienen bovenstaande prijzen met 6 d. per gallon te worden verhoogd.

Terpentijn. Over het algemeen was de markt vast. De noteringen waren:

	13 April	20 April	27 April
Loco	53 s. 9 d.	53 s. 6 d.	54 s. 9 d.
Mei/Augustus...	55 s.	55 s.	55 s. 9 d.
September/Dec.	56 s. 6 d.	56 s.	57 s. 3 d.

Paraffine. De marktprijzen van paraffine zijn als volgt geschat:

Smeltpunt 140° 6 1/2—7 d. per lb.
„ 130—132° 6 d.
„ 125—127° 5 1/2 d.
„ 118—120° 5 3/8 d.

De voorraden zijn klein.

Van stookolie en vethoudende oliën zijn geen officiële noteringen bekend.

Liverpool. Petroleum-producten vinden vasten verkoop Amerikaansch staat 1 s. 1 d. tot 1 s. 2 d. per gallon genoteerd. Er is geen aanvoer van Russische olie. Benzine voor den kleinhandel staat 2 s. 10 d. per gallon genoteerd.

Baku. De markt voor ruwe olie blijft vast. Het poed blijft op 65 kopeken genoteerd staan.

New York. Behalve van Pennsylvania Crude, dat op 26 April van \$ 3.5 op \$ 3.10 is gelopen, zijn de prijzen onveranderd gebleven.

Philadelphia. De notering van Standard White is 10,25 c. per gallon gebleven.

STEENKOLEN.

De berichten omtrent de productie in Limburg luiden tevredenstellend; daarentegen is de briket-fabricage door het gebrek aan pek zeer beperkt.

De aanvoer van Duitschland liep in den laatsten tijd iets minder gunstig; sedert 1 Mei zijn de prijzen met gemiddeld f 2.— per ton verhoogd.

Het verkeer met Engeland staat nog altijd zoo goed als geheel stil; het zeer ongeregeld binnenkomen van de mail maakt het uiterst moeilijk betrouwbare weekberichten te geven omtrent den loop van de markt daar te lande. Over het algemeen zijn de veranderingen in de noteringen niet groot. De laatst ons geworden notering luidde als volgt:

Newcastle Northlands	Stearns.	Blyth Primes	30/-	
		Tyne Primes	27/6	
		Seconds	21/-	24/-
	Smalls.	Blyth Primes	18/6	
Durhams.		Tyne Primes	19/-	
		Seconds	15/6	16/6
	Gascoals	Wear Specials	27/6	
		Tyne Primes	25/-	
Yorkshire. So Yorkshire		Seconds	17/-	18/-
		Bunkers	16/6	18/6
		Coking	17/6	18/6
		Hards	28/9	
Derbyshires		do	28/3	
	West Yorksh.	Hartleijs	27/6	
	Glasgow Lanarkshire	Prime Splints	27/-	28/-
		(fob Glasgow)	Ells	21/6
Fifeshire.		Hartleijs	27/-	
	(fob. Burntisland	Best Steam Navigations	28/-	30/-
		Unscreened	24/-	25/-
	Methil)	First Steams	25/-	
Lothians.		Thirds	20/-	
	(fob. Leith)	Trebles	24/-	
		Doubles	22/-	
		Singles	20/-	21/-
Lothians.		Pearls	18/-	
	(fob. Leith)	Prime Steams	23/-	
		Ordinaries	21/-	
		Trebles	23/-	
Lothians.		Doubles	22/-	
		Singles	20/-	21/-
		Pearls	18/-	
		Pearls	18/-	

Hierbij is echter op te merken, dat de noteringen over het algemeen slechts nominaal zijn en met vaste orders en disponibile ruimte in handen vermoedelijk lager te koop en zou zijn.

WOL.

Tengevolge van de radicale maatregelen door de Engelsche regeering genomen, werden te Bradford zoo goed als geen zaken gedaan, de noteringen zijn dan ook als nominaal te beschouwen. Door gebrek aan scheepsruimte wordt ongeveer niets uitgevoerd. De openingsdatum voor de volgende verkoopen te Londen is nog niet vastgesteld. Het gerucht loopt dat de regeering eveneens de wolproductie der Kaapkolonie zal requireeren.

Noteringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
4 Mei 1917.....	72	56 1/2	45	37 1/2	32
27 April 1917.....	72	56	45	37	32
5 Mei 1916.....	44	37	32 1/2	28 1/2	25

KATOEN.

Noteringen voor Loco-Katoen.

(Middling Uplands.)

	4 Mei '17	27 Apr. '17	20 Apr. '17	4 Mei '16	4 Mei '15
New York	20,05 c	20,40 c	19,85 c	12,65 c	—, — c
Liverpool	12,89 d	12,88 d	12,26 d	8,17 d	5,19 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '16 tot 20 Apr. '17	Overeenkomstige perioden	
		1915-'16	1914-'15
Ontvangsten Gulf-Havens..	4603	4197	6456
" Atlant. Havens	1833	2206	3341
Uitvoer naar Gr. Britannië	2234	2044	3167
" " 't Vasteland.	1836	1896	3469
" " Japan etc...	454	353	402

Voorraden in duizendtallen	20 April '17	20 April '16	20 April '15
Amerik. havens.....	1111	1339	1420
Binnenland.....	961	897	734
New York	95	247	193
New Orleans	338	306	352
Liverpool	680	813	1542

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons,
Manchester dd. 11 April 1917.

De oorlogsverklaring van Amerika heeft een stimulerende invloed op de Amerikaansche katoenmarkten gehad, omdat men meende, dat de vraag naar katoenen goederen voor legerdoeleinden zou toenemen en bovendien door gebrek aan de zoo noodige arbeiders de opbrengst van de volgende oogst wel eens zoude kunnen tegenvallen. De Liverpool-markt was ook hooger en de prijs daar is nu boven 13 pence, terwijl de nieuwe oogstposities circa 3/4 pence lager zijn. Egyptische katoen is weer sterk gestegen, gisteren zelfs 1 1/2 penny, voornamelijk door slechte oogstberichten en groote verscheppingsmoeilijkheden.

De garemarkt is door de Paaschdagen sedert ons vorig bericht slechts twee dagen geopend geweest, zoodat de omzet natuurlijk niet van veel beteekenis is geweest. De hevige fluctuaties van katoen houden ook verschillende zaken tegen, daar deze spinners zeer vasthoudend maken. Over het algemeen zijn noteringen van garens ongeveer 1/4 pence hooger, terwijl katoen 3/8 pence gestegen is. Hierdoor zijn de spinmarges weer verder ingekrompen en is de positie voor vele spinners thans verre van rooskleurig. Egyptische garens waren gemiddeld 1/2—1 penny hooger, al naar gelang van de kwaliteit, en wel voor de beste kwaliteiten het meeste. De vraag was ook zeer beperkt.

De doekmarkt vertoont weinig leven, maar enkele fabrikanen rapporteeren eenige verbetering en er schijnt zool van Indië als van China wel iets meer vraag te komen. Transportmoeilijkheden zijn in plaats van minder, thans weer erger geworden en exporteurs zijn daardoor dikwijls

huiverig contracten, vooral voor latere levering, af te sluiten. De weverijen in Burnley zijn alle gedurende een week gesloten geweest en men hoopt, dat hun positie door de kleinere productie wat gunstiger zal worden. Er is meer belangstelling van de kleinere markten en de binnenland-sche vraag is nog steeds voldoende.

RUBBER.

De noteringen zijn in de afgelopen week wederom onveranderd gebleven.

Het Engelsche Gouvernement heeft de molest risico met 2% verhoogd, hetgeen natuurlijk aanleiding geeft dat de Londensche markt nog meer uitgeschakeld wordt voor de Amerikaansche consumptie.

Aan den anderen kant worden de invoeren bij de tegenwoordige schaarschte aan scheepsruimte zooveel mogelijk beperkt en ofschoon de voorraden in London voor het oogenblik tamelijk groot zijn in verhouding tot de vraag, zullen deze zeer zeker gaandeweg verminderen. De importeurs zijn daarom tamelijk gereserveerd en toonen geen haast hun beschikbaren voorraad van de hand te doen.

De week sluit als volgt:

Prima Hevea Crêpe Mei/Juni	3/-	einde vorige week	2/11 1/2
Juli/Dec.	2/11	"	2/10 1/2
Hard cure fine Para	3/- 1/2	"	3/- 1/2

JAVA KINABAST.

(Opgave van het Kina-Bureau).

De voorraad te Amsterdam in de eerste hand van Fabrieks- en Pharmaceutische Kinabast bedraagt na aftrek van de toewijzing van 2 Mei 1917 en de veiling van 3 Mei 1917:

4 Mei 1917	tegenover op	2 April l.l.
21566 Colli	Eerste hand	24719 Colli
6303 "	Ueberstock	11322 "
665 "	in bewerking zijnde B.S.	999 "
	gedeelte ex s.s. Riouw	
28534 Colli		37040 Colli

De Unit voor de toewijzing van 2 Mei 1917 werd in verband met het gemaakte compromis op

11,45 Cts. per 1/2 K.G. vastgesteld.

SUIKER.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam: per Mei	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Javas fob.	Americ. Granu- lated fob.	
4 Mei 1917..	f 21 1/2	47/1 1/2	—	32/6	6,28
27 April 1917..	" 21 3/8	47/1 1/2	—	32/6	6,27
4 Mei 1916..	" 30 1/2	47/1 1/2	19/4 1/2	30/6	6,40
4 Mei 1915..	" 20 1/2	31/-	17/-	—	4,83
21 Juli 1914..	" 11 1/2	18/-	—	—	3,26

Onze Bietsuikermarkt is kalm. Mei-levering werd tot f 21 1/2 verhandeld en wordt thans f 21 1/2 geboden, doch houden verkoopers op f 21 3/8.

De Javamarkt blijft lusteloos gestemd en Juni/Juli-levering wordt tot f 13 1/2 tevergeefs aangeboden door Chineesche houders. Verlevendiging van den suikerhandel mag eerst verwacht worden, wanneer Engeland zich voor Java-suiker interesseert. Voorloopig dekt Engeland zijn behoefte met Cubasuiker, die, alhoewel aanmerkelijk duurder dan Java, toch de voorkeur verdient, omdat de transportweg zooveel korter is. Zoo kocht Engeland in de tweede helft van April een flink kwantum Cuba tot 4,90 c. f.o.b., gelijkstaande met ongeveer 23/- Sh. f.o.b. basis 96%.

Cuba-statistiek:

	1916/17	1915/16	1914/15
Ontv. der week tot 21 Apr.	86.000*	137.215	137.000 tons
Totaal sedert 1 Dec. 1916	1.527.471	2.213.308	1.639.786 "
Werkende fabrieken....	?	162	176
Export d. week tot 21 Apr.	66.000	108.419	79.750 "
Totaal sedert 1 Dec. 1916	893.823	1.310.364	1.017.790 "
Totaal voorr. op 23 Apr.	534.000	902.128	587.250 "
V.S. exp. ger. 1 J.-7 Apr.	86.005	217.810	29.848 "

* Slechts 6 havens.

In Amerika blijft de vaste stemming gehandhaafd. De notering voor Spot Centrifugals kwam van 6,21 c. op 6,28 c.

De ontvangsten in de week eindigende 20 April waren 96.000 tons, de versmeltingen 69.000 tons en de voorraden 311.000 tons.

De raming van den oogst der Philippijnen werd tot 172.000 tons gereduceerd, hetgeen niet veel meer dan de helft is van den opbrengst van verleden jaar.

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

De stemming van koffie is nominaal tengevolge van de regeeringsmaatregelen. Wat in de eerste hand werd afgedaan geldt alleen indien consent van uitvoer kan worden verkregen.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
7 Mei 1917	192.000	6800	1.337.000	6000	13 ⁷ / ₃₂
28 April 1917	191.000	6950	1.330.000	6000	12 ¹⁵ / ₁₆
6 Mei 1916	262.000	7425	1.015.000	7250	11 ⁷ / ₈
24 Juli 1914	353.000	4900	889.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
7 Mei 1917	31.000	2.055.000	97.000	9.405.000
6 Mei 1916	22.000	3.052.000	51.000	10.980.000

Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

Zichtbare voorraad op 30 April, in duizenden balen.

	1917	1916	1915	1914	1913
Voorraad in Europa ..	3.358	3.599	4.289	8.258	6.813
Stoomend					
Brazilië ..	733	763	1.315	317	209
Oost-Indië ..	—	165	30	9	25
Ver. Staten	?	.6	31	24	26
	4.091	4.533	5.665	8.608	7.073
Voorraad Ver. Staten	2.874	1.984	1.998	1.717	2.245
Stoomend					
naar Brazilië ..	659	476	273	329	115
Ver. Staten	?	1	3	26	42
	7.624	6.994	7.939	10.680	9.475
Voorraad in Rio	191	296	457	212	104
" " Santos ..	1.318	1.167	607	1.174	1.424
" " Bahia ..	28	30	20	58	44
Totaal.....	9.161	8.487	9.023	12.124	11.047
	1916	1915	1914	1913	1912
Op 31 Maart	9.746	8.934	9.665	12.617	11.632
Op 1 Juli	7.091	7.538	11.289	10.275	10.965

TABAK.

(Uit het Maandbericht der firma P. Meerkamp van Embden & Zoonen.)

April was voor dit artikel een veelbewogen maand.

In de eerste plaats is hierbij natuurlijk te denken aan de onverwachte afkondiging van het *uitvoerverbod voor ruwe tabak* met ingang van 20 April.

Uit de inmiddels door de betrokken Minister gegeven inlichtingen, kan men opmaken dat een hoofdmotief, welke tot dit besluit geleid heeft, was beteugeling der werkloosheid.

Wat dit punt betreft, zoo valt inderdaad niet te loochenen, dat door de voortdurende stijging der grondstoffen de toestanden in de sigarenindustrie moeilijker geworden zijn en dat het onmogelijk is sigaren tot de vroeger hier te lande geldende prijzen te blijven fabriceren.

Tabak en sigaren zijn echter werkelijk niet de eenige artikelen waarvan de prijzen thans veel hoger zijn dan vroeger, en het schijnt zeer de vraag of er inderdaad voldoende redenen bestaan om, ten koste van een bepaalde groep van belanghebbenden, maar steeds te blijven trachten de prijzen daarvan op kunstmatige wijze te houden beneden de feitelijke productie-kosten van het oogenblik, niet uit drang om het fabrikaat, als bij onontbeerlijke voedingsmiddelen, tot een bepaalden prijs in de consumptie te brengen, doch alleen om te trachten te voorkomen dat fabrikan-ten een deel van hun werkvolk zouden ontslaan.

Eerst heeft men dit een tijdlang volgehouden door de distributie van goedkoop omblad en binnengoed. Deze heeft

opgehouden toen bepaald werd dat een deel van den Java-oogst (waarbij later nog een kwantum Sumatra gevoegd is) onder N. O. T. verband verkocht zou worden, waarbij allerlei maatregelen getroffen werden om te zorgen, dat dit dan ook inderdaad binnen beperkten tijd in handen van de Hollandsche industrie zou komen, en nauwelijks zijn de ge-regelde N. O. T. inschrijvingen een paar maanden aan den gang, of er wordt, zonder zelfs dit lichaam in de zaak te kennen, alweer een nieuw middel gezocht en gevonden door den uitvoer van het ruwe product geheel te verbieden.

Vraagt men zich nu af of in werkelijkheid de nood, althans het gebrek aan tabak, plotseling zoo hoog gestegen kan zijn om zulk een drastischen maatregel noodzakelijk te maken, dan valt het in de eerste plaats op, dat sinds begin Februari onder N. O. T. verband in inschrijving gebracht zijn 32.000 pakken Java en 7000 colli Amerikaansche soorten, terwijl tegen 4 Mei een inschrijving aangekondigd is van 7215 pakken Java, 2394 pakken Sumatra en 3686 colli Amerikaansche tabak en bovendien den laatsten tijd via Londen groote partijen Engelsch-Indische tabak (eveneens onder N. O. T. verband) hier aangekomen zijn.

Verder werden in Maart en April N. O. T.-vrij bij inschrijving verkocht (om van de tweede handsvoorraden niet te spreken) 22.000 pakken Sumatra en 52.000 pakken Java, welke voor een groot deel in handen der Hollandsche handelaars kwamen, zoodat men toch moeilijk zeggen kan, dat aan de binnenlandsche industrie geen gelegenheid geboden is zich van materiaal te voorzien.

Zij moet echter dan ook de prijzen kunnen aanleggen — en dit is feitelijk de kern der zaak waarop wij boven reeds doelden — welke de tabak op de vrije markt blijkt waard te zijn, waarbij zij dan toch nog het groote voordeel van de verminderde concurrentie en daardoor lagere opbrengst-cijfers voor de onder N. O. T. verband verkochte partijen geheel aan haar zijde heeft.

Bij de beoordeeling dezer zaak moet men niet uit het oog verliezen, dat de prijsstijging niet plotseling gekomen is; het is menig fabrikant, wiens blik ruim genoeg was om in de toekomst te zien en die niet in de eerste plaats op oogenblikkelijk voordeel bedacht was, dan ook mogelijk geweest, door zijn ouden voorraad uit te spinnen en slechts langzamerhand met de duurde tabak te vermengen, den moeilijkheden heel wat gemakkelijker het hoofd te blijven bieden dan anderen. Een algemeen bekend feit is het toch dat verschillende fabrikanten bij de stijging der prijzen van het ruwe materiaal aan de verzoeking geen weerstand hebben kunnen bieden om een groot deel van hun voorraden met dikke winsten weder te verkoopen zonder zich voldoende rekenschap te geven van de vraag of zij in staat zouden zijn deze weder aan te vullen en deze politiek moest zich noodzakelijkerwijze eenmaal wreken.

Verder was April een belangrijke maand voor het artikel omdat daarin de eerste Sumatra van den nieuwen oogst ten verkoop kwam en wel 20.506 pakken te Amsterdam op 5 April en 2210 pakken te Rotterdam op 14 April.

In doorsnee was de eerste indruk van den oogst verre van ongunstig: de meeste partijen toonden een dunbladdig, lichtsoortig product met veel heldere kleuren; alleen kwam nog al wat miskleur daarin voor en vooral ook wat teer. Een fout waarover veel geklaagd werd was dat de brand om de sigaar niet zoo wit was als wel gevenscht is.

Van topblad kwamen in beide inschrijvingen reeds eenige partijen voor; hiervan was de uitval zeer matig, vooral wat rijpheid betreft, stond dit ver achter bij het topblad van den vorigen oogst en dit verwekt den indruk, dat men vermoedelijk niet met zulk een doorlopend goedsortig gewas te rekenen zal hebben als verleden jaar het geval was.

Hoewel Deutsche koopers alleen aan de Rotterdamsche inschrijving deelnamen (waar zij echter slechts één partij kochten) was de stemming in beide inschrijvingen partij. Ook thans werd in verhouding tot den uitval de minste tabak weder het hoogst betaald; in goede middelstabak, gedeeltelijk nog vrij helder, vond men vooral onder de bijvoorbeeld tot niet al te opgedreven prijzen, redelijke keuze, te meer omdat de Amerikaansche koopers wat meer kieskeurig waren dan verleden jaar soms het geval was en verschillende twijfelachtige merken thans lieten liggen.

De beste merken werden echter grif door hen genomen en zeer hoog betaald, waardoor het doorsneecijfer van het verkochte kwantum een flink eind in de hoogte gebracht werd.

In het geheel werden circa 4000 pakken voor Amerikaansche rekening gekocht, grootendeels door-fabrikanten.

De in Amsterdam verkochte 20.003 pakken (503 pakken werden opgehouden) brachten op circa 233 cents tegen 226 cents voor de eerste inschrijving verleden jaar, ter-

wijl de alhier verkochte 2210 pakken, waarbij de verhouding topblad veel grooter was, circa 188 cents oprachten.

Van Java werd op 14 April te Rotterdam een inschrijving gehouden bestaande uit 16.280 pakken gewas 1915 en 9816 pakken gewas 1916.

De oude oogst leverde een prachtige collectie reëel onblad met wat bruin dek, welke nog eens toonde met welk een buitengewoon goed gewas men verleden jaar te doen had.

De tabak van den nieuwen oogst bevestigde geheel den indruk welke de in de N. O. T. inschrijvingen verkochte partijen reeds gewekt hadden, zoodat daaromtrent niets meer te vermelden valt.

De stemming was, zooals te verwachten was, uiterst wilig: daar voor de in eerste hand gekochte partijen inmiddels een regeling met Duitschland getroffen was, waren voor het eerst sinds Juli verleden jaar weder Deutsche koopers aan de markt en ook andere geregelde afnemers (o.a. Zwitserland en Oostenrijk) waren op het appel.

De Hollandsche handelaars lieten zich evenmin onbetuigd, zoodat van het dien dag ten verkoop komende totaal-kwantum van circa 28.000 pakken den gezamenlijken buitenlandischen koopers in eerste hand niet veel meer dan de helft ten deel viel.

COPRA.

In den toestand van de markt kwam ook deze week geen verandering, op Java wordt n.l. nog steeds geen laadruimte voor Holland aangeboden.

De markten te Londen en Marseille waren deze week zeer willig gestemd.

Ceylon cif. Londen £ 51.- (vorige week £ 47.10.-) en cif. Marseille £ 62.- (vorige week £ 54.5/-).

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

5 Mei 1917	...	f 52 ³ / ₈ nom.	} N.O.T.-condities.
28 April 1917	...	„ 47 ⁷ / ₈ nom.	
5 Mei 1916	...	„ 40 ¹ / ₈	
5 Mei 1915	...	„ 67 ¹ / ₈	
20-25 Juli 1914	...	„ 28 ³ / ₄	

VERKEERSWEZEN.

BINNENVRACHTEN.

De afgelopen week bracht voor den oorlogstijd een groot verkeer in de Rotterdamsche haven en wel door de binnenkomst van diverse graanbooten uit Falmouth.

BEVRACHTINGEN.

6 Mei 1917. Er werden gedurende de laatste weken weinig bevrachtingen gemeld, omdat de aanvoer naar de Entente landen hoe langer hoe meer in handen van de verschillende ministeries, commissies, comité's, etc. genomen wordt. Zoo werd de invoer van meel en gerst, welke tot dusver aan den handel gelaten was, in beheer van de Wheat Commission gegeven. De scheepvaartbeheerder onttrok een aantal booten uit den dienst der geregelde lijnen om voedsel en oorlogstuig aan te voeren, doch daartegenover stond, dat verscheidene eigenaars van onzijdige schepen tengevolge van den verscherpten duikbootoorlog niet wilden afsluiten.

In de Vereenigde Staten golden wederom hogere vrachten t.w. 40/— per quarter graan naar Engeland en 200/— per ton zwaar gewicht op de net charter naar Fransche Westkust-havens. Er dreigt in Amerika een ernstig tekort aan wagons in den naaste toekomst, alsmede openhooping van goederen bij de spoorwegen en in de havens. De Interstate Commerce Commission moet middelen beramen teneinde de moeilijkheden te boven te komen; aan genoemd lichaam wordt tevens het voornemen toegeschreven maximum-vrachten voor goederen van de Vereenigde Staten vast te stellen. Voor kolen naar Zuid-Amerika werd een aantal schepen tot verhoogde vrachten (110/— à 117/6) opgenomen. Verwacht wordt, dat scheepsruimte aan de markt onttrokken zal worden om kolen voor de marine te vervoeren. Aan de vaart op de groote meren werd een aantal booten onttrokken om voor de Transatlantische vaart ingericht te worden. De aanbouw werd krachtig ter hand genomen, doch men verwacht niet veel verbetering van den toestand vóór Juli/Augustus, wanneer de nieuwe schepen, en wellicht ook de in beslag genomen Deutsche booten, in de vaart zullen komen.

Van Engelsch-Indië werden wederom hogere vrachten betaald, t.w. Birma/Middellandsche Zee 400/— per ton, Calcutta en Bombay/Engeland 280/— per ton D.W., Madras/

Marseille 500/— per ton zaad, Karachi/Engeland 200/— per scale ton.

Voor het vervoer van kolen en erts werd een overeenkomst gemaakt, teneinde met Spaansche schepen maandelijks 150.000 ton kolen van Engeland naar Spanje te sturen en op de terugreis erts, aardappelen, sinaasappelen, etc. mede te brengen. Bevrachtingen van erts werden sedert geruimen tijd niet meer gemeld, zoodat de aanvoer wel geheel met gerekwireerde en gehuurde schepen zal geschieden. Volgens berekening van deskundigen, wordt per dag 100.000 ton scheepsruimte gebruikt uitsluitend voor den aanvoer van erts en ijzer voor oorlogsdoeleinden.

Kolenvrachten van Engeland bleven onveranderd hoog.

Verschepping van hout van Noorwegen naar Engeland vond bijna niet plaats, omdat de vastgestelde maximum-prijzen laag bleken te zijn na aftrek van vracht en assurantie. Voorts wordt overwogen om den uitvoer eerlang te verbieden; teneinde bij het nijpende gebrek aan kolen, hout als brandstof te kunnen bezigen.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
23/28 April 1917	—	—	—	40/-	—	—
16/21 „ 1917	—	—	—	40/-	—	—
1/6 Mei 1916	—	—	—	12/7 ¹ / ₂	—	170/-
3/8 Mei 1915	—	—	10/-	8/-	63/9	70/-
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 ¹ / ₄	1/11 ¹ / ₄	12/-	12/-

HOUT.

Data		Cronstadt		Golf van Mexico	
		Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
23/28 April 1917	...	—	—	—	—
16/21 „ 1917	...	—	—	—	—
1/6 Mei 1916	...	—	—	—	—
3/8 Mei 1915	...	—	—	—	215/1)
Juli 1914	...	f 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data		Bilbao Middelsbro'	Carthago Middelsbro'	Griekland Middelsbro'	Poti Middelsbro'
		23/28 April 1917	...	—	—
16/21 „ 1917	...	—	—	—	—
1/6 Mei 1916	...	19/6	20/-	—	—
3/8 Mei 1915	...	12/-	13/9	—	—
Juli 1914	...	4/3	5/4 ¹ / ₂	5/9	8/6

KOLEN.

Data		Cardiff				Oostk. Engeland	
		Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
23/28 Apr. 1917	...	69/-	101/3	100/-	102/6	—	—
16/21 „ 1917	...	69/-	101/3	110/-	102/6	—	—
1/6 Mei 1916	...	fr 60,-	91/6	—	60/-	f 6,50	—
3/8 Mei 1915	...	„ 20,25	26/3	30/-	26/2	„ 6,—	—
Juli 1914	...	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data		Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
		23/28 April 1917	...	280/-	360/-
16/21 „ 1917	...	280/-	360/-	—	—
1/6 Mei 1916	...	127/6	142/6	—	—
3/8 Mei 1915	...	56/3	80/-	87/6	90/-
Juli 1914	...	14/6	16/3	25/-	22/3

1) Per zeilschip.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.

Hout gezaagd en pitchpine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.

Overige noteeringen per ton van 1015 K.G.

DE TWENTSCHE BANK

Amsterdam

Rotterdam

's-Gravenhage

Maandstaat op 30 April 1917

DEBET

Aandeelhouders' nog te storten	f 1,784,700,—	
Deelneming in de firma's:		
B. W. BLIJDENSTEIN & Co., te Londen		
B. W. BLIJDENSTEIN Jr., te Enschedé		
LEDEBOER & Co., te Almelo, f 8.284.250,— waarvan in geld gestort	6.734.250.—	
Deelneming in bevriende Bankinstellingen f 1.617,800,— waarvan in geld gestort	1.138.600,—	
Voor rekening der Twentsche Kantoren gedeponéerd te Londen ..	580.000,—	
		f 10.237.550,—
Fondsen van Aandeelhouders te Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage		29.084.850,—
Fondsen door ons gedeponéerd voor rekening van bevriende instellingen		1.449.200,—
Kassa, Wissels en Coupons		21.530.875,45½
Nederlandsche Staatsleeningen, Schatkistbiljetten en Schatkist- promessen		44.569.133,26
Saldo's bij Bankiers		9.550.878,47½
Prölongatiën gegeven		6.042.790,—
Eigen Fondsen en Syndicaten		3.008.378,47
Saldo te leveren en te ontvangen fondsen		157.714,34
Credietvereniging	f 18.770.751,65½	
af: loopende Promessen	1.300.000,—	
		f 17.470.751.65½
Voorschotten tegen onderpand of Borgtocht en Saldo's Rek. Crt.		19.682.185,65
Voorschotten op Consignatiën		1.569.180,35
Gebouwen		1.871.432,33½
		<u>Totaal</u> f 166.224.919,99

CREDIT

Kapitaal	f 16.000.000,—	
Reservéfondsen	8.123.539,82	
Waarborgfonds Credietvereniging	2.528.417,50	
Reserve Credietvereniging	2.461.754,79	
		f 29.113.712,11
Zieken- en Pensioenfondsen		211.393,63½
Aandeelhouders voor gedeponéerde fondsen als waarborg voor 90 pCt. storting op aandelen B	f 1.784.700,—	
in Leendepôt	28.749.350,—	
		30.534.050,—
Deposito's		25.655.604,39½
" op Prolongatie		3.915.100,—
Saldo's Rekeningen Courant		49.462.943,04
" " " Credietvereniging		8.950.226,86
Saldo " " met de kantoren in Londen en Twente		5.241.863,29½
Kassiersrekeningen		3.111.587,15
Te betalen Wissels		9.254.931,56
Diverse Rekeningen		773.507,94½
		<u>Totaal</u> f 166.224.919,99

Nederlandsche Bank voor Russischen Handel

BANQUE NÉERLANDAISE POUR LE COMMERCE RUSSE

Kapitaal 5.000.000 Roebels.

Kantoor: 20 NEWSKY PROSPECT
Telegramadres: NEDRUSBANK PETROGRAD.

De Bank neemt gelden à deposito en in rekening-courant en verricht alle soorten wissel- en bankzaken.

Voor inlichtingen kan men zich wenden tot alle kantoren van de NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ en de TWENTSCHE BANK, zoomede tot de heeren HOPE & Co. en LIPPMANN, ROSENTHAL & Co. te Amsterdam en R. MEES & ZONEN te Rotterdam.

J. & J. M. VOORHOEVE
Makelaars in Assurantiën
Anno 1836

ROTTERDAM

NEDERLANDSCHE GRONDBRIEFBANK

HEERENGRACHT 495, AMSTERDAM

5 pCt. Obligatiën (Grondbrieven) tegen Beurskoers
Gecertificeerd door de Centrale Trust-Compagnie

Verkrijgbaar in stukken van f 2500,—, f 1000,—, f 500,— en f 100,— op elk goed effectenkantoor

GEBROEDERS CHABOT ROTTERDAM

KASSIERS en MAKELAARS in ASSURANTIËN

Deposito's. — Rekening-Courant. — Franco Chèque-Rekening.
Aan- en Verkoop van Wissels op het Buitenland. — Aan- en Verkoop van Fondsen. — Bewaarneming en Administratie van Effecten.

Oorlogs-, Transport-, Casco-, Brand-, Diefstal- e.a. verzekeringen van elken aard.

ONTVANG- EN BETAALKAS

NIEUWE DOELENSTRAAT 20—22 AMSTERDAM

KAPITAAL EN RESERVEN f 5.500.000,—

DEPOSITO'S VOOR 1 JAAR FIXE à 4 PCT.

GELDEN OP DEZEN TERMIJN GESTORT ZIJN NA AFLOOP VAN HET JAAR ZONDER OPZEGGING BESCHIKBAAR.

NIET OPGEVORDERD ZIJNDE, WORDT DE POST STILZWIJGEND VOOR GELIJKEN TERMIJN VERLENGD.

DE RENTE KAN NAAR VERKIEZING PER KWARTAAL, PER HALF JAAR OF PER JAAR ONTVANGEN WORDEN.

PRACTISCH EFFECTENBOEK

ter vereenvoudiging van administratie en ten gebruikte voor de

VERMOGENSBELASTING

Prijs f 1,—

Alom verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij NIJGH & VAN DITMAR'S UITG.-MIJ, R'DAM

INCASSO-BANK

AMSTERDAM - ROTTERDAM - ALMELO - DORDRECHT

Volgestort Kapitaal f 10.000.000,—

Reserve f 1.664.000,—

KANTOOR TE ROTTERDAM, LEUVEHAVEN W.Z. 103

GEO. H. MCFADDEN & BRO. COTTON MERCHANTS PHILADELPHIA—NEW YORK

Vertegenwoordiger voor Nederland: D. BREEKLAND, Oldenzaal—Enschede

PIERSON & Co.
AMSTERDAM

BOISSEVAIN & Co.
NEW YORK

FINANCIEREN IN- EN EXPORT. — BEHANDELEN VERSCHEPINGS- EN ANDERE DOCUMENTEN.
BEZORGEN OPSLAG, VERSCHEPING EN ASSURANTIE VAN GOEDEREN.
FOURNEEREN EN INCASSEEREN WISSELS OP ALLE PLAATSEN IN DE VER. STATEN EN CANADA.
OPENEN REKENING-COURANT MET RENTE-VERGOEDING.

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP

De Wit & Co's Dekenfabrieken

GEVESTIGD TE HELMOND

Kapitaal f 1.200.000,—
Waarvan geplaatst „ 900.000,—

UITGIFTE EENER

5% Eerste Hypothecaire Obligatieleening,
groot f 600.000,—

verdeeld in stukken van f 1000,—, aflosbaar à pari in 20 jaar,
in jaarlijks gelijke termijnen.

Indien vóór 1 Mei 1922 tot versterkte aflossing wordt
overgegaan, zal dit geschieden met een premie van 2 pCt.

De DIRECTIE bericht, dat op

VRIJDAG 11 MEI 1917,

van des morgens 9 uur tot des namiddags 4 uur,

de Inschrijving zal zijn opengesteld op bovengenoemde Leening
tot den koers van 98¼ pCt.

te Amsterdam . . bij de Heeren PATIJN, VAN NOTTEN & Co.,
te Rotterdam . . bij de DISCONTO-MAATSCHAPPIJ,
te 's-Gravenhage. bij de Heeren SCHEURLEER & ZOONEN,
te Helmond . . . bij LOTICHIUS & Co's COMMANDITAIRE BANK

Prospectussen en Inschrijvingsbiljetten zijn aan de hierboven ge-
noemde kantoren verkrijgbaar, waar de statuten en de voorwaarden der
trustacte-ter inzage zullen liggen.

N. V. De Wit & Co's Dekenfabrieken.

HELMOND, 5 Mei 1917.

UNIE BANK

voor

Nederland en Koloniën

AMSTERDAM

BATAVIA - SOERABAYA

**NIJGH & VAN
DITMAR'S
UITGEVERS-MIJ**

ROTTERDAM

Wijnhaven 111-113

Tel. 7841-'42-'43-'61

Belast zich
met 't verzorgen
van uitgaven
en tijdschriften
op elk gebied.

WERKSPoor, AMSTERDAM

Land- en Scheeps-Machines - Dieselmotoren
Installatiën voor Suikerfabrieken - Polderbemalingen
Ijzerconstruatiën

GEBR. VAN UDEN

ROTTERDAM - AMSTERDAM - ZAANDAM

Reeders en Cargadoors
Bevrachtingsagenten - Expeditieus
KOOP en VERKOOP VAN SCHEPEN
Telegram-Adres: „VANUDEN“